

NOWY

Kurjer Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Sobota, dnia 9 marca 1912 roku.

Redakcja i administracja "Nowego Kurjera Łódzkiego" mieści się w lokalu przy ul. Zachodniej 37.
 Interesowani do redakcji zgłaszać się mogą od 11 do 12 w południe i od 6 do 7 wiecz.
 Administracja otwarta od 8 rano do 8 wieczór.
 Adres telegraficzny "Łódź Kurjer".
 Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca, za artykuły nieoznaczone z góry ceną, honorarjów administracja wypłacać nie będzie.

Prenumerata w Łodzi wynosi rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, miesięcznie kop. 50.
 Za odnoszenie do domu lub przesyłkę pocztową dolicza się 20 kop. miesięcznie.
 Za przesyłkę zagranicę dolicza się 60 k. miesięcznie.
 Zmiana adresu 20 kop. TELEFONU Nr. 253.

Cena ogłoszeń: 1-sza strona 50 kop. za wiersz lub jego miejsce, nadesłane 50 kop., nekrologi i reklamy 15 kop., ogłoszenia zwyczajne 10 kop. Drobne ogłoszenia 1/2 kop. za wyraz.
 Ogłoszenia zamiejscowe: 1 str. 50 kop., reklamy po 20 k., zwyczaj po 12 k. za wiersz petitowy lub jego miejsce.

Agentury w Łodzi Biuro ogłoszeń "Promień", Piotrkowska 81; w Pabjanicach A. Wadzyński, Zamkowa nr. 23; w Zgierzu: Al. Bielas, Poczek. Tram. Nowy Rynek
WYŁĄCZNE PRAWO przyjmowania ogłoszeń w Rosji, za granicą i w Król. Polskiem, oprócz Łodzi i okolicy, oddane jest Domowi Handl. L. i E. Metzki i S-ka.

Teatr Popularny. Dziś wiecz. **Hamlet.** Jutro po poł. **Ona i jej brat** Jutro wiecz. **HAMLET.**

Varieté Helenów. Nowe :: Debiuty || Dziś i codziennie **Międzynarodowe walki kobiet!**

Kabaret „ERMITAGE“ Dzielnia 18. :: Dzielnia 18. **Nowe Debiuty** **Interesujący rodzinny program marcowy**
 Początek przedstawienia o g. 11 w. **Nowe atrakcje ::**
 Doborowa kuchnia. Przystępne ceny.

Polskie Towarzystwo Teatralne w Łodzi.
 W dniu 11 Marca odbędzie się w **TEATRZE WIELKIM**
Jedyny występ znakomitej artystki teatrów rząd. warszawskich
MARYI PRZYBYŁKO-POTOCKIEJ
„STRACENCY“ Początek o godzinie 8 min. 15 wiecz. Szczegóły w programach.
 Dana będzie sztuka w 4-ach aktach Tadeusza Kościuszyńskiego.
 Bilety nabywać można w cukierni W-go A. Roszkowskiego codziennie od godz. 11—2 i od 4—8, a w dniu przedstawienia w kasie Teatru Wielkiego.

Maszyny do pisania wielojęzyczne **„Hammond“ i „Mercedes“**
 własny warsztat reparacyjny
Edmund Bogdański, Łódź
 Dzielnia 30. tel. 1126.
 r1831—5—

Sanatorium parkowe Bytom g/s
 Beuthen g/s
 dla chorób chron. wewnętrznych, spec. dla chor. nerwów.
 Sereca zwapn. żył.
 Odżywianie, odzwycz. od alkoholu i.t.d.
 Dr. Hayn, lekarz chor. nerw.
 Usługa polska.

Polecamy doskonale **Lafuma**
 Papiery 10 szt. 6 kop.
Sprzedaj wszędzie. r620 5

Smacznie, zdrowo i tanio!
Obiad z pięciu dań 50 k.
 KOLACJE 4 LA CARTE
Mleczarnia Dzielnia 1.
 Z poważaniem **W. Batak.**

The Bio-Express ZIELONA Nr 2.
Dziś, jutro i pojutrze
NIEBYWAŁY PROGRAM! SENSACYJNY!
NAD PROGRAM!!!
SPOWIEDŹ HELENY
PRZED PAULINEM!
 Jedyny egzemplarz, własność teatru „Express”.
 Jedynie Trio Koncertowe uczeni Barcównicza i Michałowski, prof. Konserwatorium.

KAZIMIERZ OSSOWSKI
 INŻYNIER I OBRÓNCA PATENTOWY
BIURO PATENTOWE
 PETERSBURG—Wozniesiński Prospekt № 20
 BERLIN—Potsdamerstr. № 5

Dzisiejszy numer składa się z **10-ciu kolumn.**

WARSZAWSKA PRALNIA chemiczna i farbiarnia **Władysława PIĘTKI**
 Łódź, Piotrkowska № 111.
 I filija „ 167.
 II filija „ 84.
 Telefonu 851.
 Wykonywa wszelkie roboty, w zakres pralni chemicznej wchodzące, szybko i tanio
 r4399—214—

STOWARZYSZENIE WZAJEMNEJ POMOCY PRACOWNIKÓW HANDLOWYCH m. ŁODZI, DŁUGA 45.
 Dnia 16-go Marca r. b. odbędzie się **Koncert-Bal**
 w Białej sali Manteuffla
 z łask. współudziałem pp. **JADWIGI CZECHOWSKIEJ** (deklamacja), art. dramatycznej, **HALINY FRYSZMANOWNEJ** (fortepian), laureatki Berlińskiego Konserwatorium, prof. I. Dobrzyńca (skrzypce) i prof. Jukuba Zozuli (akompanjament). Początek koncertu o godz. 9-ej wiecz. Bilety dla członków po 1 rb. dla wprowadzonych gości po 1 rb. 50 kop. do nabycia w lokalu Stowarzyszenia, Długa 45 od 12—2 i 7—9.
 Liczba biletów ograniczona 1872—3—1.

Sanatorium dla dzieci i młodzieży w Chylicach pod kierunkiem lekarskim D-ra med. Wandy Szczawińskiej. Położone w odległości godziny od Warszawy kolejką wilanowską, wśród pól i lasów, w dwóch własnych murowanych domach, obłężymie sypialnie, sala zabaw, jadalnie, leżalnie oszklone. Cały zakład skanalizowany.

Srodki lecznicze. Obfita higieniczna kuchnia, na żądanie dyeta, wody mineralne, kąpiele słoneczno-powietrzne, ciechocińskie, gazowe (nauheimskie), igliwiowe, borowinowe i rzeczne, gimnastyka. Masaż, zabiegi wodolecznicze, inhalacja, iniekcje arsenikowe. Kuracja tuczająca (mastur), odtłuszczająca. Najtroskliwsza opieka i skrupulatne wypełnienie przepisów lekarza dziecka. Na miejscu: apteczka, laboratorium chemiczno-bakterjologiczne. Zakład otwarty od kwietnia do 15 września, dla dziewcząt do lat 14, dla chłopców do lat 12. Pawilony połączone krytą galerią. Wskazanie lecznicze. Wątlność, niedokrewność (anemia), rekonwalescencja, rachityzm, skrofuty, reumatyzm, nieżyty dróg pokarmowych i oddechowych. Wszelkie choroby zaraźliwe, umysłowe i wady serca wyłączone.

Rozrywki. Wycieczki wozami i kolejką, gry i zabawy pokojowe i w lesie, ogrodnictwo, konna jazda, przedstawienia amatorskie, zabawy kostjumowe, śpiewy choralne, fortepian; dla dzieci młodszych zajęcia freblowskie.

Na żądanie nauka. Zakład przyjmuje także dzieci zdrowe.

Prospecty wysła i udziela informacji: w WARSZAWIE: **Dr. A. Mesz: Płac Grzybowski 7**, tel. 169-75. w CHYLICACH: **D-owa Helena Frenklowa**, w ŁÓDZI **Dr. I. Fryde**— Zachodnia 62 od 9-11 i od 4-6 po południu. Pociągi kolejki wyjeżdżają z Warszawy do Chylic: 11,40, 1,40, 3,40.

Kalendarzyk.

Sobota, d. 9 marca 1912 r.

Dziś: Franciszki Rzymianki

Jutro: Wiktora M.

Kulawy i ślepy.

Wiódł ślepy kulawego, dobrze im się

[działo,
Pomyślnie obaj drogę odbywali całą.
Spytajcie, co im podróż ułatwia, umila?
Koniak sobie Szustowa tykali co chwila.

Kupujemy u swoich.

—oo—

(Głos do młodzieży polskiej).

W Anglii — przewodnicząca na polu różnorodnych zrzeszeń — poczęła w ostatnich czasach młodzież szkolna organizować pomiędzy sobą związki, których celem jest popieranie przemysłu ojczystego.

Młodzież angielska z zapalem garnie się do kółek, zakładanych we wszystkich miejscowościach kraju.

Członkowie tej ligi — popierania rodzinnego handlu i przemysłu, dzielnie cele zrzeszenia wprowadzają w czyn i, przy zakupie choćby najtańszego przedmiotu, żądają tylko wyrobu krajowego

Nie tylko młodzież męska tworzy kooperatywy z tak wzniosłym celem, ale również uczennice łączą się w związki i gorąco zajmują się popieraniem tych ważnych dziedzin ekonomicznego bytu.

Cel oczywiście piękny!

Młodzież łącząca się w zrzeszenia podobnego typu, zaprawia się już w zaraniu do pożytecznej pracy obywatelskiej i przepaja się wzniosłymi ideałami do wszystkiego co swojskie:

Jaki stąd przykład płynie dla naszej polskiej młodzieży szkolnej? Czy nie powinna ona iść śladami kolegów angielskich?

Wszak niema chyba drugiego kraju na kuli ziemskiej, któryby tyle różnych towarów importował, co nasz; na każdym kroku spotykamy tę wstępną markę tandety niemieckiej „Made in Germany” lub też „D. R. G. M.”.

Przecież większa część przyborów piśmiennych w naszych handlach pochodzi od Faberów, Soenneckenów, Leonardów i t. p. — i młodzież nasza je kupuje.

Kupuje wyroby obce, pomimo, że tego rodzaju fabrykaty wytworzone w naszym kraju, niczem nie ustępuje zagranicznym.

Czyż podobne eliminowanie wyrobów swojskich nie przynosi szkody krajowi?

Pamiętajmy, iż z naszych groszy, tworzą się bajoniskie sumy, które my

składamy dobrowolnie w dani zagranicy a w pierwszym rzędzie — wrogom naszym — hakatystom.

Młodzież polska nie powinna być obojętna na ciosy, jakie zewsząd spadają na nasz naród, a więc i sprawy, związane z przyszłością kraju, nie powinny być jej obce. Przyszłość kraju — to ich przyszłość! Jaką będzie ta przyszłość — pytam — skoro handel i przemysł znajduje się przeważnie w rękach obcych? Już obecnie ciasno nam w naszym własnym domu. A co będzie za lat dziesięć, jeżeli wszyscy nie staniami solidarnie do pracy, celem poprawienia naszej opłakanej doli?

A zatem, do naszej polskiej młodzieży, zwracam się z serdecznym wzywaniem, aby zechciała, idąc śladem kolegów swoich — a nglików, każde zakupno uskuteczniać w sklepie polskim, żądając tylko wyrobów swoich. A więc: „Razem młodzi przyjaciele... W szczęściu wszystkiego są wszystkich [cele”.

M. Pacoszyński.

Sprawa chełmska.

Wczoraj Duma od rana rozważała projekt chełmski.

Na wstępie przyjęto wniosek Czichaczewa, aby rozważać jednocześnie wszystkie punkty art. 12 i oddziału II, dotyczące przepisów ograniczających prawa polaków co do własności ziemskiej i przepisów emigracyjnych, łącznie z poprawką Pawłowicza, dotyczącą ograniczenia praw żydów co do dzierżawienia nieruchomości.

Po Szczekowie, zabiera głos Parczewski, protestujący przeciwko ograniczeniom przeciwpolskim i broniący wolności przesiedlania się.

Następnie Duma większością głosów ogranicza czas przemówień do 10 minut.

Poseł Wład. Grabski uzasadnia wniesioną przez siebie poprawkę, aby zmienić art. 47 ustawy Banku włościańskiego — tak mianowicie, żeby pożyczki bankowe były nadal wydawane także włościanom, narodowości polskiej, posiadającym grunty ukazowe.

Poseł Friedman występuje przeciwko ograniczeniu żydów.

Pawłowicz broni swej poprawki przeciwżydowskiej.

Rodiczew wykazuje bezsensowność wszelkich ograniczeń prawnych, w zależności od przekonań religijnych.

Po posie Szczekowie, na wstępie wczorajszego posiedzenia zabrał głos wiceminister spraw wewnętrznych, Charuzin, który bronił poprawki Szczekowa i żądał przywrócenia redakcji rządowej projektu tam, gdzie jest mowa o ograniczeniach żydów. Skoro — mówi wiceminister — Chełmszczyznę już przyłączono do Kraju zachodniego, to połączenie winno być organiczne, nie tylko mechaniczne.

Wobec poprawki Grabskiego paź-

dziennikowcy wnieśli poprawkę, aby Bank włościański wydawał pożyczki wszystkim włościanom. Poprawka nie nadmienila nic o pochodzeniu narodowościowym.

Wobec wniesienia przez październikowców poprawki, dotyczącej Banku włościańskiego, poseł Grabski cofnął swoją poprawkę.

Poprawkę październikowców, wniesioną przez Lerchego przyjęto 155 przeciwko 130 głosom. Wszystkie pozostałe punkty rozdziału 11 przyjęto w redakcji komisji większością około 20 głosów.

Tą samą większością odrzucono poprawki: Szczekowa i Pawłowicza. Znaczenie decydujące miało głos kilku październikowców z centrum, Nacjonalista Sinadino ciągle głosował z polakami. Guczkow był nieobecny.

Rozdział 12, obejmujący wyliczenie różnych wprowadzonych do gubernii chełmskiej odrębności — przyjęto w redakcji komisji.

Tylko co do punktu 5, opiewającego, że przedstawienie utworów dramatycznych nie w języku rosyjskim pozostawiono do uznania gubernatorom miejscowym — wynikło nieporozumienie.

Początkowo przez proste głosowanie punkt 5 większością 113 głosów przeciwko 107 wyłączono. Następnie jednak przez głosowanie przy pomocy wychodzenia do drzwi punkt ten przyjęto większością 127 głosów przeciwko 124.

Po zamknięciu listy mówców wszyscy zrzekają się przemówień, tylko bezpartyjny Gulkin winuje ironicznie Dumie pięcioletniej pracy dla narodu, Duma podtrzymała naród — mówi Gulkin — jak postronek powieszono.

Następnie przyjęto rozdział 13-ty, ustanawiający termin wprowadzenia prawa o utworzeniu nowej gubernii chełmskiej: 14 lipca 1912 r., poczem zgodnie z wnioskiem Czichaczewa ustanowiono 3-dniowy termin do wniesienia poprawek.

Całkowity więc projekt, dotyczący Chełmszczyzny, Duma państw. przyjęła w drugim czytaniu.

Trzecie czytanie projektu chełmskiego w Dumie — jak dowiadujemy się z wiarygodnego źródła — rozpocznie się za dwa tygodnie.

Projekty bieżące.

Na porządku dziennym posiedzeń bieżących pełnej Izby państwowej umieszczono następujące ważniejsze sprawy:

- 1) projekt ogólnej ustawy łowieckiej;
- 2) projekt przepisów o sprzedawaniu części majoratów w Królestwie włościańskim;
- 3) projekt ustawy o denaturacji spirytusu dla celów technicznych;
- 4) projekt ustawy o szkolnictwie prywatnym;
- 5) projekt ustawy o rozszerzeniu praw kobiet zamężnych w dziedzinie osobistej i majątkowej i o stosunku prawnym małżonków w razie rozejścia się;
- 6) projekt ustawy o odszkodowaniu robotników i pracowników kolejowych w razie nieszczęśliwych wypadków przy pracy;
- 7) projekt przepisów o dopuszczeniu do wyższych zakładów naukowych wychowawców szkół realnych i handlowych, seminarjów duchownych oraz korpusów kadeckich;
- 8) projekt ustawy o utworzeniu rad opiekuńczych przy szkołach;
- 9) projekt ogólnej ustawy rybackiej;
- 10) projekt nowej ustawy o szczepieniu ospy;
- 11) projekt prawa o dopuszczeniu kobiet do adwokatury.

Pożyczki dla miast.

Komisja finansowa Izby państwowej przystąpiła do rozważenia projektu rządowego o utworzenie „państwowej kasy kredytowej dla miast i ziemstw”.

Rząd ma dostarczyć tej kasie kapitału zakładowego w wysokości 10 milj. rb. w rencie państwowej. Miasta będą mogły otrzymywać z kasy pożyczki

krótkoterminowe na czas od 6 miesięcy do 5 lat i długoterminowe na czas od 10 lat do 66 lat i 2 miesięcy.

Pożyczki te będą zabezpieczane wszystkimi dochodami miasta; kasa wydawca je będzie w postaci osobnych obligacji, których suma ogólna nie może przekraczać kapitału zakładowego kasy więcej, jak 10 razy.

Reforma kleru.

Dzienniki rzymskie donoszą, że wyznaczona przez papieża umysłna komisja do opracowania projektu reformy kleru katolickiego ukończyła już przygotowania do szczegółowego sporządzenia projektu.

Osią projektu jest zasada, według której do stanu duchownego mogą wstępować te osoby, które ukończyły 28 lat życia.

Tym sposobem alumn otrzymać by mógł święcenie dopiero w 38 roku życia.

Reforma ma być wprowadzona w styczniu r. p.

Pomysły hakatystyczne.

Berlińska „Tagliche Rundschau” bardzo pomysłowa, gdy chodzi o środki antipolskie, podała w najwęższym numerze na wybitnym miejscu obszerny artykuł pod tytułem: „Armja a kolonizacja wewnętrzna”, w którym porusza myśl kolonizacji kraju za pomocą t. zw. „podoficerów-kapitulantów”.

Autor artykułu żąda, aby żołnierzy i podoficerów nauczano o istocie i zadaniach pruskiej posiadłości rentowej i aby skłaniano ich przy wojsku do tego, żeby po wysłużeniu kupili lub wydzierżawili od rządu kawałek gruntu, celem osiedlenia się.

W tym względzie „podoficerowie-kapitulanci” mają otrzymywać specjalne świadectwa, uprawniające ich do żądania kawałka gruntu i pożyczki w celu osiedlenia i zagospodarowania się.

Autor dowodzi, że byłoby to najprostszym rozwiązaniem kwestii kolonizacyjnej, a zyskałaby na tem także armja pruska, bo potomkowie takich podoficerów-kolonistów, jako rolnicy, stanowiliby w przyszłości najzdrowszy rdzeń armji pruskiej, podczas gdy siły armji dzisiejszej niarnieją coraz widoczniej, gdyż wielu młodych ludzi odwraca się od gospodarki rolnej i przenosi się do miasta, gdzie są gorsze warunki zdrowotne.

Autor pyta, dlaczego rząd sprawy tej nie pchnął naprzód, choć już dawniej uznał dobrodziejstwa takiego systemu kolonizacji wewnętrznej? Czy może rząd obawia się, że w końcu „cała armja” będzie domagała się dóbr rentowych i prawa wyłączenia?

Autor artykułu twierdzi, że obawy takie są nieuzasadnione, żąda jednak, aby rząd wreszcie wyjaśnił stanowisko swe co do kwestji powyższej.

Pełnomocnictwa generał-gubernatorów.

Komisja wniosków ustawodawczych w referacie o zniesieniu generał-gubernatorstwa kijowskiego i stepowego, złożonym na plenum Izby państwowej, zwróciła uwagę na sprawę t. zw. „pełnomocnictw generał-gubernatorów”.

Pełnomocnictwa, które wyliczone w ogólnej ustawie o generał-gubernatorach („Swod. Zak.” t. II) nie budzą żadnej wątpliwości i, po zniesieniu urzędu generał-gubernatorskiego, przechodzą zwykle do ministra spraw wewnętrznych; również nie budzą wątpliwości takie pełnomocnictwa, co do których istnieje w prawie zastrzeżenie, że przysługują one gubernatorom w tych miejscowościach, gdzie generał-gubernatorów niema.

Natomiast komisja oświadcza, że uczuła się bezsilną, gdy przystąpiła do ułożenia wykazu beznych pełnomocnictw generał-gubernatorskich, nie tylko nie włączonych do szeregów praw, lecz nawet

nigdzie nie ogłoszonych. Wyszukanie tych pełnomocnictw, bez żadnej nadziei ułożenia kiedykolwiek całkowitego ich spisu, — stwierdza komisja w swoim referacie, — jest zdaniem prawie niewykonalnym.

Komisja przyszła do wniosku; że w tym wypadku należy zastosować ogólną formułę zniesienia wszelkich doraźnych pełnomocnictw.

Kwestja pełnomocnictw general-gubernatorskich wysunęła się również przy obradach nad usunięciem projektowanej gub. chełmskiej z pod władzy general-gubernatora warszawskiego.

Wiadomości ogólne.

○ Prawa żydów po wsiach. W tych dniach Senat wyjaśnił, że według przepisów z dnia 11 lipca 1861 r. żydom w Królestwie Polskiem wzbronione jest dzierżawienie włościańskich budynków na wsi. Wyjaśnienie to Senat wydał z powodu wypadku następującego:

Komisarz włościański powiatu Janowskiego w gubern. lubelskiej postanowił wydzalić ze wsi wola Trzydnicka gm. Trzydnik, żyda, który tam mieszkał w domu, wybudowanym na gruncie włościańskim.

Sąd gminny i zjazd sędziów ulewnął polecenie komisarza, opierając się na orzeczeniu Senatu, który dotychczas pozwalał żydom mieszkać w domach włościańskich.

Komisarz zaskarżył te wyroki do Senatu, który obecnie zmienił swą opinię dawniejszą i zgodził się na wywody komisarza włościańskiego.

○ Nowa partja „niezależnych konserwatystów“. W Petersburgu powstaje nowa partja polityczna, zamierzająca wystąpić podczas wyborów do czwartej Dumy. Partja ta, której organizatorem jest hr. Perowski-Petrowo-Sołowowo przybiera nazwę niezależnych konserwatystów.

○ Kary nakładane w trybie administracji. Ministerjum spraw wewnętrznych rozstało do gubernatorów i naczelników miast okólnik, w którym wyjaśnia, że kary nakładane w trybie administracyjnym za pogwałcenie przepisów obowiązujących w żadnym razie nie mogą być ściągane przymusowo np. przez obłożenie aresztem dochodu, zajęcie i sprzedaż nieruchomości.

W razie odmowy zapłaty oznaczonej sumy kara powinna być zamieniona na areszt. Jeżeli zaś aresztowany wniesie pieniądze, powinien być z więzienia natychmiast uwolniony.

Do młodzi.

Nam nie rozpaczać, nie jęczać trzeba,
Ani gorących wylewać łez,
Ni czekać łaski z jasnego nieba,
Co ma męczarniom położyć kres.

Nam nie żalami wzruszać błękitny —
Na nic się przyda błagalny jęk.
Z własnego ducha wykrzesać świty
I z piersi wolny wydobyć dźwięk.

Nam nie zwatpienia, nam trzeba — wiary
Silnej, ogromnej, jak skały Tatr;
— Nadziei trzeba, jak te bezmiary,
Gdzie buja orzeł, króluje wiatr.

I trzeba kochać nam sercem matki,
Znękany bólem braterski ród,
I ciepłem wiasnej piersiowej klatki,
W zagrodach stąpiać sobkowstwa łód.

Nam wleniec z ostów włożyć na skronie,
Ramiona w trudach przemienić w stal;
I w rolę zmienić bezprawia błonie,
Z zapalem kroczyć w jutrzana dal.

Łódź.

Michał Kędzia.

Ze świata.

□ Adam ks. Czartoryski. Zakończył życie były poseł do parlamentu niemieckiego, Adam książę Czartoryski.

Adam Antoni Bogusław ks. Czartoryski ur. się dn. 2 stycznia 1856 r. w Berlinie, jako syn księcia Adama Konstantego i małżonki jego Wandy, z domu ks. Radziwiłłówny. Był właścicielem dóbr Dubiń i Wielkibór w Poznańskiem.

Posłował do parlamentu niemieckiego i piastował w roku 1887 stanowisko sekretarza parlamentarnego Koła polskiego.

□ Tow. przyjaciół Rapperswilu. Dziś na zgromadzeniu przedstawicieli kół naukowych i artystycznych zawiązano Tow. przyjaciół muzeum rapperswylskiego. Przewodniczył prof. Jerzy Mycielski. Obrano zarząd. Postanowiono utworzyć delegację Tow. w Królestwie, Poznańskiem i na Litwie. Podczas dyskusji podnoszono smutny stan obecny muzeum rapperswylskiego, konieczność ścisłego związku muzeum z kołami kulturalnymi ziem polskich.

□ Szpiegostwo bez końca. We Frankfurcie dokonano szeregu aresztowań z powodu wykrycia rozgąłżonej akcji szpiegowskiej na rzecz Francji. Chodziło o dostarczenie rysunku nowego działka i modelu pocisku, wyrabianego w zakładach Kruppa. Uczestników afery szpiegowskiej,

którzy utrzymywali ożywione stosunki z Paryżem, aresztowano w chwili, gdy zdobili zdobyć najważniejsze informacje.

□ Szykany pruskie. Przewodniczący komitetu wykładów ludowych im. Mickiewicza w Poznaniu uzyskał w najwyższym trybunale administracyjnym ważny wyrok, który, wbrew zdaniu miejscowych władz administracyjnych, orzekł, że zakaz uczęszczania na wykłady oświatowe dzieci szkolnych jest nieważny.

Z Cesarstwa.

△ Nieporozumienia wśród profesorów. Wczoraj na posiedzeniu konferencji wojenno-medycznej akademii, profesorowie Pawłow i Krawków zwrócili się do lejch-chirurga Wejłaminowa z zapytaniem, na jakiej zasadzie ten ostatni pozwolił sobie wdawać się w rozprawę ze studentami w czasie wykładów, dowodząc wyższości profesorów mianowanych nad profesorami obieranymi.

Profesor Wejłaminow, korzystając z prawa prezesa na konferencji, nie dopuścił do debatów na ten temat, wobec czego pp. Pawłow i Krawków opuścili posiedzenie.

△ Nauka języka rosyjskiego. „Swiet“ występuje przeciwko „inorodcom“, a głównie Polakom i Finlandczykom, że nie chcą się uczyć

języka rosyjskiego. Dziennik stawia za przykład „inorodcom“ Niemców, którzy wprowadzili w Poznańskiem nieobowiązkową naukę języka rosyjskiego i na kursy te zapisało się mnóstwo młodzieży.

„Birż. Wied.“ robią z tego powodu następującą uwagę: „Niema w tem nic dziwnego. Japończycy także znali gruntownie język rosyjski. „Swiet“ zapomniał tylko dodać, że „inorodcy“ w Rosji występują nie przeciwko językowi rosyjskiemu, lecz przeciwko przymusowej jego nauce“.

△ Za roztrwonienie funduszu głodowego. Powiatowego marszałka szlachty w pow: tambowskim, Pribytkowa, postanowieniem senatu oddano pod sąd za roztrwonienie funduszu, przeznaczonych na kupno zboża dla głodnych.

Z LITWY I RUSI.

× Kara prasowa. Kijowska gazeta wieczorna „Poslednija Nowosti“ pociągnięta do odpowiedzialności za opublikowanie danych o śledztwie sprawie agentów polskiej śledczej oddanych pod sąd w związku z dochodzeniami w sprawie Juszczyńskiego.

× Sprawa Juszczyńskiego. Prezes sądu kijowskiego Grabar, przesłał cały materiał śledczy w sprawie Juszczyńskiego do ministra sprawiedliwości Szczegłowitowa.

Od decyzji tego ostatniego zależy będzie, czy sprawa ma się toczyć przy drzwiach zamkniętych czy też otwartych.

Wadomości krajowe.

+ Z Tow. Gniazd sierocych. We czwartek, dnia 14 b. m. o godzinie 7 i pół wiecz. odbędzie się Walne Zgromadzenie Tow. Gniazd Sierocych, w Warszawie, Miodowa 3, I-sze piętro od frontu.

Porządek dzienny jest następujący: 1) Zagajenie posiedzenia przez prezesa Tow.; 2) wybór przewodniczącego Walnego Zgromadzenia; 3) sprawozdanie zarządu i rady z czynności Tow. za czas ubiegły; 4) przyjęcie członków Tow. przedstawionych przez Zarząd; załatwienie wniosków.

Wystawa rzemieślniczo-przemysłowa.

Regulamin dla wystawców Wystawy rzemieślniczo-przemysłowej w Łodzi w 1912 r.

1. Osoby życzące sobie uczestniczyć w Wystawie, podają deklarację do

OKRUCHY TYGODNIOWE.

Zeski wiosenne. — Poezje wiosenne. „Lalutek“ rozpoczyna wiosnę pod złą wróżbą. — Helenka gwizdka. — Ekstra - porządku łódzkie. — „Prikaza nie było“...

Wiosna, wiosna!... Już dostrzegamy wiele znaków, wskazujących na to, iż się przybliży.

Na ulicach pojawiły się wózki, ciągnięte przez typowych osobników, przyodzianych w nacjonalne, marszczone od połowy sukmany.

Na wózkach symboliczny napis: „Lod“...

— Sacharr... marożnyj... — rozlega się echem wiosennym po ulicach miasta.

Podobno, że owe przysmaki, broń Boże nie z sacharyną przyrządzane, ani szkodliwymi substancjami zabarwane, znajdują już nawet łakomych nabywców.

Lecz mamy i inne znaki, zwiastujące nam kapryśnię - wiosnę: częste deszcze, szybko przemijające i, jako bezpłatny przywilej naszego grodu na cały rok z góry, grzązkie, czarne i lepkie błoto.

Jeszcze jedną cechą, nieomylnie świadczącą, iż wiosna wkrótce nastanie, są utwory poetyckie, którymi natchnieni wieszczki zasilają... kosz redakcyjny.

Chociaż, trzeba przyznać, że między nadsyłanymi nam wierszami, pominawszy nieodpowiadającą niejeanokrotnie dzisiejszym wymaganiom formę, tkwi niejednokrotnie myśl głębsza, daje się wyczuć serce gorąco współczujące i wrażliwe na niedolę ludzką.

Ot, na przykład, jak w prostych, a serdecznych słowach wypowiada się pewien robotnik, adresując do spodziewanej „Wiosny“:

Przybądź kochanie nasze złote,
U nas też znajdziesz miękkie łozę,
Z „nędzy“ ci śliczny wieniec spleł
I sam na głowę ci go włożę...

A dalej:

Czyż tobie nie żal jest tych ludzi,
Którzy drżą z zimna i mrą z głodu?
Ból się gdzieś w głębi duszy budzi...
Wiosno! przybądź! dość już chłodu!
Wiosno! nie zważaj na pałace,
Ciepłe salony, dumne dwory...
Spójrz: lud roboczy z nędzy płacze,
Co jest pałacem za podpory...

Czyż nie złote iskry altruizmu krzesze z duszy swojej autor przytoczonych wierszy?

To nam brat duchem, sercem i myślą.

A więc, wiosno, przybądź! nie każ na siebie czekać!
Chociaż nie dla każdego będziesz pożądana.

Weźmy, na przykład, takiego Macocha i spółkę.
Im wiosna rozpoczyna się pod złą wróżbą.

Bo też z tego Macocha kiepski był kunk ator w sutannie. Chciał mieć parawan z męża Heleny i... wyszukał brata, który go drogo kosztował i w końcu doprowadził do zbrodni... bransoletki, udzielonych bezpłatnie.

A miał zupełnie inną, daleko prostszą drogę Lalutek: mógł, za przykładem pewnych dam zagranicą, dać ogłoszenie w pismach tej treści:

„Pewna dama poszukuje mężczyzny, który wzięby z nią ślub, nie widząc jej więcej nigdy poza tem. Za nazwisko ofiaruje się suma „3000 rubli“.

W jednym tego rodzaju wypadku w Anglii, poszukującej „nazwiska“ nadesłano „606“... ofert. Doszło nawet do tego, że licytacja odbywała się in minus. Ale Lalutek nie skoczył po rozum do głowy, skompromitował niewinną białą, którą nosił, a inne również niewinne czarne szaty i... poszedł do ula. Tylko, że miodu tam nie znajdzie: nawet Helenka gwizdka na niego.

Kiedym się już tak „rozwiosennił“,

to wspomnę jeszcze o jednym kulturalnym obyczaju łódzkim, niepraktykowanym bodaj w żadnym większym mieście.

Nie mówię już o Zachodzie, ale i w naszej Warszawie, jest przepis, iż czy to dorożki, czy to inne wehikuły, skręcając z ulicy w ulicę, trzymają się prawej strony i okrążają stojącego pośrodku ulic na skrzyżowaniu policjanta.

U nas dzieje się wręcz przeciwnie, gdyż my właśnie powinniśmy być przykładem dla innych... Co nas tam obchodzi jakies „wyszukane“ cywilizacyjne porządki, które dla nas są zgoła zbyteczne!

U nas „guny“ skręcają z miejsca kołę ryszatoka w ulicę, i bądź kontent, że obryzany jesteś od stóp do głowy błotem.

Mogło bowiem być gorzej: mógł byś dostać w łeb dyszlem i dostać się pod koła.

Od czego masz oczy? uważaj!
A biedny policjant stoi na skrzyżowaniu ulic i ogląda się tylko, by jego samego taka przyjemna drobnotka nie spotkała!

I nie można się dziwić jego bezczynności: „Prikaza nie było!

Yang.

Komitetu Wystawy na specjalnie przygotowanych w tym celu deklaracjach, które winny być złożone Komitetowi nie później, jak w dniu 15 kwietnia 1912 r. przeważnie na miejsca w ogólnym pawilonie.

2. Jednocześnie z podaniem deklaracji wystawca winien wnieść do Kasy Wystawy rzemieślniczej oznaczoną opłatą stosownie do deklaracji za miejsce.

Uwagi. Opłata, wniesiona do kasy przez wystawcę przyjętego na Wystawę idzie na korzyść Wystawy nawet w tym razie, gdyby wystawca dla jakichkolwiek powodów odstąpił później od zamiaru uczestniczenia w Wystawie. Miejsca zamówione, a nie zajęte w dniu otwarcia Wystawy przechodzą do dyspozycji Komitetu Wystawy.

3. Komitet Wystawy urządza na swój koszt ogólne oświetlenie i dekoracje budynków wystawowych, oraz ogrodu; efektywniejsze oświetlenie i dekorowanie przestrzeni, zajętej na okazy i oddzielne własne pawilony, dozwala się wystawcom na ich własny rachunek.

4. Główniejsze okazy winny być zaopatrzone w dwie specyfikacje przedmiotów.

5. Dostawa i usunięcie po skończonej wystawie okazów odbywa się na koszt wystawców.

Na 2 dni przed otwarciem Wystawy przyjmowanie okazów będzie przerwane w razach wyjątkowych dozwolone będzie tylko za specjalnym pozwoleniem dyrektora.

6. Okazy, nie zabrane przez wystawców w ciągu 5 dni po zamknięciu Wystawy będą uważane jako ofiarowane na korzyść Wystawy.

7. Rozpakowanie i opakowanie okazów należy do wystawców.

8. Miejsca na Wystawie będą wyznaczone przez dyrektora Wystawy, przymierzane będą brane w rachubę; rodzaj okazów, termin złożenia deklaracji.

Na określonym przez Komitet terenie dla od powiednich grup, pierwszeństwo w wyborze miejsca przysługuje tym wystawcom, którzy wcześniej złożyli deklaracje.

9. Komitet Wystawy zastrzega sobie prawo wydawania rozporządzeń, dotyczących usunięcia lub zmiany urządzeń i dekoracji, mogących szpecić ogólny wygląd Wystawy lub kępować sąsiednich wystawców i publiczność.

10. Nikomu z wystawców nie wolno bez uprzedniego pozwolenia wystawiać okazów nie zamieszczonych w deklaracji.

11. Wystawca nie może odstąpić zamówionego przez siebie miejsca w całości lub częściowo, bez uprzedniego zezwolenia Komitetu Wystawy.

12. Zaden przedmiot wystawiony nie może być zabrany przez wystawcę bez pozwolenia w ciągu całego trwania Wystawy. Po zamknięciu zaś Wystawy, ani jeden okaz nie może być wywieziony z terenu wystawowego bez kwitu zarządu Wystawy.

13. Wystawca nie ma prawa zamieniać lub zakrywać okazów w godzinach, przeznaczonych na zwiedzanie Wystawy.

14. W katalogu Wystawy będą zamieszczone bezpłatnie nazwiska wystawców, firmy i niektóre dane, dotyczące produkcji z wyszczególnieniem wystawianych okazów.

W handlowej części katalogu mogą być zamieszczane bliższe informacje, rysunki i ogłoszenia wystawców za oddzielną opłatą.

15. Za wszelkie uszkodzenia lub stratę wystawionych okazów wystawca nie może rościć w żadnym razie pretensji do Komitetu Wystawy. Ewentualnie ubezpieczenie wystawionych okazów należy wyłącznie do wystawcy, przy czym Komitet Wykonawczy może pośredniczyć.

16. Wszelkie nieporozumienia, wynikłe między Dyrektorem Wystawy a wystawcami rozstrzyga Komitet Wystawy.

17. Najmniejsze uszkodzenie budynków wystawowych jest wzbronione pod odpowiedzialnością materialną wystawcy.

18. Przepisy wewnętrznego regulaminu Wystawy będą rozwieszane na widocznych miejscach na Wystawie i wystawcy winni się do nich zastosować.

19. Wystawcy, ich przedstawiciele oraz służba korzystają z bezpłatnego wejścia na teren Wystawy za imiennym

pas-partout z dołączeniem fotografii, wydanym przez Komitet Wystawy.

20. Wszelkie rozporządzenia, dotyczące Wystawy, wydaje Dyrektor Wystawy lub jego zastępca.

Biuro komitetu wystawy mieści się przy ulicy Piotrkowskiej nr. 240. Firmy mające na celu prowadzenie sprzedaży na wystawie, winny na korzyść komitetu wystawy odliczyć odsetki, których wysokość zostaje określona przy wspólnym porozumieniu się.

Podanie o pozwolenie na urządzenie wystawy znajduje się obecnie u warszawskiego generała gubernatora; odpowiedź przychylna spodziewana jest w tych dniach.

Dzień kwiatka

na sanatorium dla suchotników.

Protokół I organizacyjnego posiedzenia komitetu „Dnia kwiatka” w Łodzi w roku 1912, które odbyło się w sali Stowarzyszenia pracowników handlowych chrześcijan w Łodzi przy ul. Spacerowej nr. 21.

Wskutek rozesłanego zaproszenia, podpisanego przez panią radcową D. Leonhardtową, pana radcę Ernesta Leonhardtą, pastora R. Gundlacha, mecenas A. Babickiego i d-ra S. Sterlinga zebrało się 20 osób, a mianowicie: pani radcowa Leonhardtowa, pani mecenasowa Halna Babicka, pani Olga Wigro, pani Neumarkowa, pani d-wa Abrułłowa, pani d-wa Brande, oraz panowie: radca Leonhardt, mecenas Aleksander Babicki, pastor Gundlach, dr. Seweryn Sterling, radca Robert Schweikert, dr. Józef Sachs, dr. Trenkner, p. Jakób Hertz, p. Henryk Fuks, p. Alex. Faubner i p. Wilhelm Neumann, Br. Skalski, p. Artur Goldstadt i p. Stanisław Lewinson.

Panie: Marja Grzybowska, Maurycowa Glicksmannowa i Bernardowa Eisnerowa, oraz p. Konstanty Jannasz, opisali, że na posiedzenie przybyć nie mogą, lecz udział w pracach komitetu wezmą.

O godz. 9 wiecz. zagał posiedzenie pastor Gundlach, witając w gorących słowach zebranych i zaznaczając, że komitet zeszłoroczny nie został rozwiązany a istnieje nadal i że, chociaż na obecne posiedzenie nie wszyscy przybyć mogli, jest nadzieja, iż prawie cały komitet zeszłoroczny stawia się do apelii, aby, jak w roku ubiegłym, ramię przy ramieniu pracować dla dobra bliźnich. W imieniu zebranych podziękował pastor Gundlach przewodniczącej komitetu, pani radcowej Leonhardtowej, poczem zaproponował zebraniemu wybór przewodniczącego na zebraniu.

Wybrano na przewodniczącego mecenas Babickiego, prezesa ligi przeciwgruźliczej w Łodzi. Pan Babicki dziękuje zebraniemu i wyjaśnia w krótkich słowach, iż zgodnie z daną w roku zeszłym obietnicą komitetu, tegoroczny „Dzień kwiatka” ma być urządony na rzecz budowy uzdrowiska dla suchotników, przewodniczący dziękuje za tę obietnicę, prosi o poparcie ligi i proponuje przejście do obrad nad organizacją „Dnia kwiatka”.

Pastor Gundlach prosi radcową Leonhardtową o zatrzymanie godności przewodniczącej komitetu, na co p. Leonhardt jest zgodna. Pan Leonhardt jest zdania, że w tym roku nie należałoby urządzać zabaw, które zawiadły oczekiwania w roku zeszłym.

Pan Dr. Sachs jest przeciwnego zdania. Dowodzi on, że mały dochód zabaw zeszłorocznych należy przypisać spóźnionej porze roku, oraz błędem organizacyjnym, nieuniknionym, gdyż się coś po raz pierwszy robi. W tym roku można błędów uniknąć, mając za sobą doświadczenie, pora roku jest odpowiednia, a więc i na powodzenie można zdaniami jego liczyć. Pan Sachs proponuje wybrać komitet centralny, który dopiero po dokładnem opracowaniu planu uroczystości powoła do pomocy podkomitetu.

Ponieważ wiadomem jest, że pani radcowa Leonhardtowa będzie musiała często wyjeżdżać za granicę do chorego dziecka, przeto pastor Gundlach prosi ją o zamianowanie zastępczyni lub zastępcy.

Pani Leonhardtowa obiecuje uczynić to za dni kilka.

Następnie zebrani postanowili pozostawić dawny Komitet w dotychczasowym składzie z prawem kooptacji. Ligę będą reprezentowali w komitecie pp. dr. Sterling, mecenas Babicki i dr. Trenkner. Prezesów Łódzkiego chrześcijańskiego Tow. dobr. — pastor Gundlach i żydowskiego p. Jakóba Hertz wybrano na prezesów honorowych Komitetu.

Postanowiono też zaprosić na członków honorowych gubernatora, policmajstra, prezydenta i radnych miejskich.

Pastor Gundlach proponuje utrzymać zeszłoroczny podział miasta na 17 dzielnic i prosi sekretarza o odczytanie nazwisk zeszłorocznych pań dzielnicowych.

Sekretarz odczytuje nazwiska pań: Marja Fischer, Marja Grzybowska, panna Ida Zielke, panie Berta Stiller, J. Neumark, L. Günther, Müller, Jakóbową Hertz, Maurycowa Hertz, Wanda Menge, Kozajka Roeser, panna Olga Wigro, Starowicz, d-rowa Marks, panna Falzman i pani Fokczyńska.

Postanowiono zaprosić nieobecne na posiedzeniu panie dzielnicowe listownie i osobiście. Osobistego zaproszenia podjęli się: względem panny Zielke i pani Roeser — pani Wigro; pani Stiller — p. Leonhardt; p. Marks — pastor Gundlach; p. Falzmann — dr. Skalski.

Pozatem postanowiono jeszcze zaprosić następujące panie: panią Adolfową Kindermanową przez radcę Schweikerta; Rudolfową Eisnerową przez rad. Schweikerta, panią Muthmann — pastora Gundlacha; p. R. Kryszynską — listownie; panią Güntzel — listownie.

Pan Jakób Hertz obiecał poprosić dwie panie wzamian za panią Jakóbową i Maurycowa Hertz, które w tym roku udziału przyjąć nie mogą.

Dr. Skalski zawiadomiła, że w krótkim czasie rozpocznie się szereg odczytów popularnych w języku polskim i niemieckim na temat gruźlicy i sposobów jej zwalczania. Radca Leonhardt proponuje aby na afiszach o tych odczytach drukować stale: „8 maja odbędzie się „Dzień kwiatka” na rzecz budowy sanatorium dla suchotników”, co zebrani aprobowali.

D-rowa Braude proponuje, aby wzo-rem zagranicy sprzedawać małe girandy do dekorowania okien. Zebranie postanawia rozpatrzyć ten projekt na następnem zebraniu.

Pan Goldstadt proponuje prosić Zarząd tramwajów, aby na głównych liniach kursowały udekorowane wagony, w których zamiast konduktorów sprzedawatyby bilety panie. Mecenas Babicki podjął się porozumienia z dyrektorem tramwajów.

Postanowiono protokół niniejszy przesłać prasie i zaprosić przedstawicieli prasy do uczęszczania na posiedzenia Komitetu, które będą się odbywały stale w czwartki w tym samym lokalu.

O godz. 10½ przewodniczący, wobec wyczerpania się tematu, zamknął posiedzenie.

Przedstawienia dla naszych abonentów.

Na 25-te z rzędu przedstawienie dla naszych prenumeratorów

w teatrze Popularnym,

które odbędzie się

we **Wtorek 12 Marca r. b.**

wybrałszy efektowny utwór, historyczny Belcikowskiego p. t.

„Obłężenie Warszawy”

Sztuka ta na pierwszych paru przedstawieniach zyskała olbrzymi sukces, a obecnie wystawiono ją w Warszawie z dużym powodzeniem.

Bilety, za okazaniem kwitu z opłaconej prenumeraty, nabywać można w administracji pisma naszego.

Czas odnowić prenumeratę.

KRONIKA.

— (r) **Sprawy miejskie.** Wczoraj wieczorem odbyło się w magistracie pod przewodnictwem prezydenta miasta posiedzenie, na którym omawiano różne sprawy miejskie.

Przedewszystkiem zatwierdzono wyasygnowanie funduszów na zakup niektórych przyrządów do ogrodów miejskich. Następnie zdecydowano zwrócić się do władzy wyższej z prośbą o podniesienie pensji technika miejskiego oraz czterech weterynarzy rzeźni miejskiej o 400 rb. rocznie.

W sprawie prośby zarządu łódzkiego klubu obywatelskiego co do urzędzenia w parku Staszica wystawy rzemieślniczej postanowiono poprzeć tę prośbę w rządzie gubernialnym.

Za niedbałe utrzymywanie studzien miejskich magistrat skazał przedsiębiorcę ochrony studzien na 174 rb. kary.

Przedsiębiorca robót brukowych otrzymać ma od magistratu wezwanie do niezwłocznej naprawy bruku ul. Rzgowskiej.

— (st) **Sprzedż patentów.** Sprzedano patentów na miasto Łódź, powiat łódzki i miasto Zgierz w I półroczu 1911 r. w kasie powiatowej za sumę 15972 r. 50 k. w kasie magistratu m. Łodzi za 212 r. 62 k. i w kasie magistratu m. Zgierza za 6199 r.

W II półroczu 1911 r. sprzedano: w kasie powiatowej za sumę 17705 r. 50 k. w kasie magistratu m. Łodzi za 273079 r. 50 k. i w kasie magistratu m. Zgierza za 7892 r. 60 k. razem na sumę 532612 rubli.

— (st) **Wyplata emerytury.** Pensja dla emerytów będzie wypłacana przed świętami Wielkiej nocy za marzec naprzód t. j. 1 marca starego stylu. Powyższa wypłata będzie stosowana dla emerytów — rosjan; dla emerytów Królestwa, pensja będzie uskuteczona po upływie miesiąca t. j. 1 kwietnia starego stylu.

— (st) **Podatek mieszkaniowy.** Z ogólnej sumy podatku mieszkaniowego, naznaczonego w 1911 roku na mieszkańców m. Łodzi w sumie 165,600 rubli, ściągnięto 169,488 rb.; pozostało zaś zaległości 9,112 rb., którą to sumę izba skarbową piotrkowska poleciła niezwłocznie ściągnąć organom miejscowej policji.

— (h) **Z Towarzystwa opieki nad zwierzętami.** Naznaczone na wczoraj wieczór, w lokalu przy ulicy Piotrkowskiej nr. 85, ogólne roczne zebranie członków Towarzystwa opieki nad zwierzętami, nie doszło do skutku, gdyż przyszło zaledwie 9 członków.

Zebranie odbędzie się w drugim terminie, d. 22 b. m., w sali hotelu Man-teufila.

— (a) **Zakaz.** Władze tutejsze otrzymały zawiadomienie generał-gubernatora warszawskiego, że o. redemptoryście Bernardowi hr. Łubińskiemu wzbronione są misje i pobyt w granicach Królestwa Polskiego.

— (s) **Z T-wa Krajoznawczego.** Jutro, t. j. w niedzielę, d. 10 b. m. o godz. 4 po południu, w lokalu Stowarzyszenia Nauczycieli Chrześcijan (Konstantynowska 5) odbędzie się 2-gie miesięczne zebranie Oddziału łódzkiego, na którym członek T-wa, p. Władysław Tarczyński, znany zaszczytnie założyciel „Muzeum Starożytności i pamiątek historycznych w Łowiczu”, wygłosi odczyt: „O archeologii przedhistorycznej i znaczeniu toriowisk dla historii”. Posiedzenie rozpocznie się punktualnie o godzinie 4-ej, gdyż prelegent o godz. 6 wyjeżdża pociągiem.

— (r) **Odczyty T. K. O.** Towarzystwo krzewienia oświaty przypomina, że dziś o godz. 8 wieczorem, w lokalu przy ulicy Mikołajewskiej nr. 11, p. Mieczysław Dominikiewicz wygłosi po raz drugi odczyt p. t. „Jak powstało życie”; jutro, w niedzielę 10 marca o godz. 4 po poł.; p. Mieczysław Hertz: „Historja teatru”. Bilety wejścia 10 kop.

— (s) **Z Tow. Bykur Cholim.** Dziś o godz. 9 wieczorem w lokalu łódz. żyd. Tow. dobr. przy ulicy Zachodniej nr. 20, odbędzie się ogólne zebranie członków Tow. Bykur Cholim (pielegnowania chorych.)

Porządek dzienny obejmuje: 1) zagajenie posiedzenia, 2) wybór prezydium, 3) sprawozdanie za rok 1911, oraz pro-

tokół komisji rewizyjnej, 4) budżet na rok 1912, 5) wnioski zarządu i członków Towarzystwa i 6) wybory członków zarządu i komisji rewizyjnej.

Zebranie powyższe, jako zwołane w drugim terminie, będzie prawomocne bez względu na liczbę obecnych.

Z nadesłanego nam sprawozdania za rok 1911 stwierdzamy niezwykle pożyteczną działalność Tow.

Budżet na rok 1912 przewidywany jest w sumie 39,300 rb.

Członków na 1 stycznia r. b., liczy Tow. 1671.

=(r) Czytanka Tow. „Wiedza”. T-wo „Wiedza” urzęduje w nadchodzącą niedzielę dnia 10 marca r. b. następujące czytanki dla dzieci o godz. 2 i pół po południu:

1. W sali Gayera (Piotrkowska 289) „Mały Afrykanin”.

2. W sali Poznańskiego (Ogrodowa 16) „O Janie Gutenbergu”.

Wejście na czytankę 2 kop.

=(r) „Nad brzegami Nilu”. Pod takim tytułem p. S. Majewski wygłosi jutro, t. j. d. 10 b. m. odczyt w sali fabr. Geyera, ul. Piotrkowska 289.

Odczyt, będący wiązanką wspomnień podróży do Egiptu, ilustrowany będzie obficie obrazami rycinami.

Odczyt powyższy urzęduje Tow. Ośw. „Wiedza”.

=(h) Stowarzyszenie komiwojażerów. Dziś przed wieczorem, w lokalu własnym przy ul. Mikołajewskiej nr. 3-5, odbędzie się ogólne roczne zebranie członków Stow. komiwojażerów okręgu łódzkiego. Na zebraniu odczytane będzie sprawozdanie z działalności Stowarzyszenia za rok ubiegły; ze sprawozdania tego podajemy niektóre szczegóły.

W ciągu roku sprawozdawczego zarząd Stow. odbył 65 posiedzeń, w tej liczbie 8 nadzwyczajnych, przyczem przyjęto 699 uchwał. Przyjęto nowych członków rzeczywistych 70 i członków protektorów — 98, ubyło zaś z powodu śmierci lub też na zasadzie par. 11 istawy 16 członków.

Istniejący przy Stow. sąd rozjemczy sądził 12 spraw, a 16 znajduje się w okresie dochodzenia.

Biblioteka Stow. liczyła w roku sprawozdawczym 300 członków. W roku ubiegłym urządono zabawę w Helenowie, oraz maskaradę, które cieszyły się dużym powodzeniem. Założone przy Stowarzyszeniu biuro informacyjne o zdolnościach kredytowych rozwija się coraz lepiej.

Z preliminarzowego budżetu wydatków na rok ubiegły w sumie 16,459 rb, 65 kop., wydrukowano 14,653 rb. 42 k., pozostało więc na 1-szy stycznia r. b. w kasie Stowarzyszenia 1,620 rb. 20 k. Wynajęcie lokalu kosztowało w roku resztą 2,440 rb.; zapomogi wynosiły 1,250 rb., a pożyczki — 4,936 rb. 68 k.; biblioteka i czytelnia kosztowały 624 rb. 16 kop.; pozostała suma pochłoniętych inne wydatki, jak pensje zarządzającego kancelarją Stow., inkasenta i woznego, wydatki kancelaryjne pocztowe itd.

Rachunek kasy wdów i sierot, istniejącej przy Stow. wyniósł dn. 1 stycznia r. b. 2,068 rb. 13 kop.; rachunek funduszu nędzy wyjątkowej — 1944 rb. 20 kop.; rachunek funduszu ze specjalnych przeznaczeń — 600 rb.; rachunek biura informacyjnego — 4,026 rb. 56 kop. i w reszcie rachunek funduszu „samoopodatkowania” 12,193 rb 33 kop.

Preliminarz budżetu na r. b. przewiduje w dochodach i wydatkach po 18,300 rb.

Porządek dzienny dzisiejszego zebrania obejmuje następujące punkty:

1) wybór przewodniczącego ogólnego zebrania;

2) odczytanie protokołu zeszłego ogólnego zebrania;

3) sprawozdanie komisji rewizyjnej;

4) rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania za r. 1911;

5) zatwierdzenie budżetu na rok 1912;

6) sprawozdanie rady biura informacyjnego;

7) wybór sześciu członków zarządu, dziesięciu kandydatów, pięciu członków komisji rewizyjnej i pięciu kandydatów, oraz dziesięciu członków komisji administracyjnej;

8) kwestja określenia największej zapomogi w ciągu roku;

9) ustanowienie corocznych pensji dwóm wdowom rzeczywistych członków Stow.;

10) kwestja określenia wysokości najwyższej pożyczki w ciągu roku;

11) kwestja sprofilowania jednemu z rzeczywistych członków zaległych składek;

12) sprawa subsydjum dla moskiewskiego Stow. komiwojażerów na wydawany przez nich tygodnik „Komiwojażer”;

13) powiększenie sumy pośmiertnej, wydawanej po „samoopodatkowaniu”;

14) o założeniu Tow. Wzajemnego Kredytu przy Stow. i

15) wydalenie jednego z członków rzeczywistych Stow.

=(r) Ze Stow. nauczycieli. Dziś o godz. 8 wieczorem, w lokalu Stowarzyszenia, ul. Konstantynowska nr. 5, odbędzie się ogólne zebranie członków. W poniedziałek 11 marca, również o godz. 8 wiecz. posiedzenie sekcji literatury.

=(s) Obchód Krasieńskiego. W uzupełnieniu wczorajszej wzmianki o mającym się odbyć wieczorze „Imienia Krasieńskiego” w gmachu gimnazjum polskiego (ul. Nowocześniejsza nr. 9) nadmieniamy, że wejście na ten wieczór jest bezpłatne.

Początek wieczoru o godzinie 6-ej wieczorem.

=(r) Z Tow. „Przyszłość”. Przypominamy, że jutro 10 b. m., odbędzie się na lokalu T-wo „Przyszłość” ul. Pańska nr. 27, wieczór „muzyczny dramatyczny”. Program wieczoru, bardzo starannie opracowany został przez znanego artystę scen prowincjonalny p. Miewińskiego. Początek wieczoru punktualnie o godzinie 5 po południu.

=(h) Z Koła kolejarzy. W d. 24 b. m., w lokalu Koła pracowników kolei fabryczno-łódzkiej przy ulicy Widzewskiej nr. 73, odbędzie się wieczór muzyczno-dramatyczny, ze współudziałem pp.: A. Brandia, S. Majewskiego, Machalskiego i Gorzeńskiego, oraz panny Karwowskiej.

=(r) W teatrze „Dasino” — nowy ciekawy program, w którym przedewszystkiem wyróżnić należy obraz p. t. „Przekleństwo życia”.

Przekleństwo to ciąży na człowieku, który dla pieniędzy porzuca ukochaną dziewczynę i syna naturalnego, żeniąc się z bogatą kobietą.

Dopiero w kilkanaście lat później, w oboju budzi się uczucie miłości kochanków — przekleństwo życia burzy cichy gmach szczęścia rodzinnego.

Dramat ten, w doskonałym wykonaniu artystów teatrów berlińskich, sprawia wstrząsające wrażenie.

Szczerzy humor budzi na widowni obraz „kobieta adwokatem”.

=(t) „The Bio expres”. W miłym teatryku „The Bio Express”, przy ul. Zielonej nr. 2, od dzisiejszego dnia do poniedziałku włącznie pokazywany będzie niebywały sensacyjny program, złożony z najnowszych obrazów, nigdzie dotąd nie demonstrowanych.

Dyrekcja, nie szczędząc kosztów, sprowadziła wysoce aktualny obraz p. t. „Spowiedź Heleny przed pauprem”, który jest doskonałą satyrą na stosunki klasztorne.

=(a) Nasi kamienicznicy. Jak kamienicznicy nasi dbają o zdrowie swoich lokatorów świadczy wymownie fakt następujący, zaobserwowany w domu I. Braunera przy ulicy Spaccerowej nr. 29.

Przed 3 miesiącami pękła w tym domu rura, odprowadzająca nieczystość do dołu kloacznego i wszelkie nieczystości sphywały do studni, zanieczyszczając w straszny sposób wodę. Dość powiedzieć, że w przeciągu czasu tego we wspomnianym domu zachorowało na tyfus 16 osób.

Wskutek interwencji lokatorów władze policyjne opieczętowały studnię i nie pozwoliły używać z niej wody, lecz kamienicznik i na to znalazł sposób.

W domu tym mieści się fabryka Józefa Marla, która ma się rozumieć bez wody obejść się nie może. Nasz kamienicznik podaje podanie do policyi, że w celach technicznych fabryka potrzebuje wody i w tym celu prosi o zdjęcie pieczęci, co mu też uskuteczniłono.

Ma się rozumieć lokatorzy nie uszczęgić się, aby nie brać wody z zanieczyszczonej studni i w ten sposób zaraza coraz więcej się rozszerza.

Dość powiedzieć, że u samego gospodarza domu leżą 4 osoby chore na zaburzenia żołądkowe u jednego zaś z lokatorów w krótkim stosunkowo czasie zachorowała 6-ta osoba.

Nie dość na tem. W domu tym mieści się także zakład naukowy żeński p. Aba i dziewczęta muszą korzystać z zanieczyszczonej wody. Większa część ich choruje na zaburzenia żołądkowe, z których może się wywiązać i gorsza choroba.

Jeżeli sam kamienicznik nie poczuwa się do obowiązku naprawienia studni, to powinni się znaleźć tacy którzy by zmusili go do tego, lub też do bezwzględnego zamknięcia studni.

Mamy nadzieję, że te parę słów nie pójdzie na wiatr i zwróci uwagę na postępowanie Braunera.

=(h) Za obrazę sekwestratorów magistratu, pp.: Kwiatkowskiego i Balańskiego, inkasujących składek szkolne, sąd okręgowy skazał Stejana Gordenka na miesiąc aresztu.

=(a) Kary administracyjne. Z rozporządzenia gubernatora piotrkowskiego skazani zostali administracyjnie za przekroczenie przepisów meldunkowych właściciel domu nr. 28 przy ulicy Aleksandrowskiej Fiszal Fajn na 16 rubli grzywny lub też 5 dni aresztu, właścicielka domu nr. 41 przy ulicy Młynarskiej Anna Kuczynska na 10 r. grzywny lub 3 dni aresztu, właściciel domu nr. 4 przy ulicy Wschodniej, Froim Szttern na 5 rb. kary lub też 3 dni aresztu, zamieszkała przy ulicy Dworskiej nr. 32 Magdalena Olinkowska na 2 rub. kary lub 2 dni aresztu i zamieszkała przy ul. Zielonej nr. 12 Adelheida Heft na 5 rb. kary lub 3 dni aresztu.

WYPADKI W ŁÓDZI

Zwyrodnienie.

Wczoraj wieczorem, powracająca z fabryki do domu, 15-to letnia Janina Szymańska spotkała na ulicy znajomych swych Mieczysława Sptawskiego (Widok 8), Lucjana Sobańskiego (Marysińska 33), Bolesława Mielkowskiego (Zielona 17), którzy zaprosili ją do wspólnych znajomych, zamieszkałych przy ulicy Marysińskiej nr. 33.

Szymańska zgodziła się, lecz następstwa zgody tej były dla niej bardzo smutne.

Kiedy znalazła się wraz z towarzyszami w podwórzu wmiłankowanego domu, ci ostatni rzucili się na nią i zatkawszy usta ponieśli pod parkan, gdzie dokonali na niej ohydneho gwałtu; poczem zbiegli.

Nieszczęśliwa dziewczyna na pół żywa dowiekła się do domu gdzie opowiedziała o zbrodni rodzicom, ci zaś zawiadomili bezwzględnie policję, która dwóch zwyrodniałych zbrodniarzy, a mianowicie: Sptawskiego i Mielkowskiego aresztowała, trzeci zaś zdołał zbiec.

=(p) Z dramatów życia. Dziś o godz. 5 rano, na ul. Zakątnej nr. 78 napisał się jakiegoś trującego płynu M. M., lat 26.

Nieszczęśliwy targnął się na życie własne zrozaczony daremniem poszukiwaniem pracy.

Dzięki energicznym staraniom lekarza Pogotowia udało się zażegnać niebezpieczeństwo utraty życia, czy jednak M. zechce z tego dobrodziejstwa korzystać, czy znajdzie stałą pracę, która mu zyc pozwoli?

=(p) Krwawe bójki. W mieszkaniu własnym przy ulicy Rozwadowskiej nr. 18, raniiony został w bójkę nożem Antoni Szumdecki, robotnik, lat 21. Odwieziono go w stanie groźnym do szpitala św. Aleksandra.

Na ulicy Zielonej nr. 40, stał się ofiarą napadu Antoni Szumiński, mularz, lat 21. S. raniiono nożem w prawy bok i rękę.

Przy ulicy Piotrkowskiej nr. 68, raniiono tępe narzędziem w twarz Stanisława Zawadzkiego, woźnicę, lat 40. We wszystkich wypadkach wzywano pomocy Pogotowia.

=(a) Smutne skutki pijaństwa. Zamieszkały przy ul. Południowej nr. 18, August Lindner, uraczywszy się wódką do syta, zasnął w knajpie przy ulicy Południowej nr. 32. Kiedy się obudził, spostrzegł że nie ma zegarka, ani też pieniądze, gotówki w

sumie 24 rb., które widocznie skradł mu złodziej, korzystając ze snu pijaka. L. o kradzieży zawiadomił policję, która zajęła się odszukaniem złodzieja.

=(a) Na gorącym uczynku. Wczoraj w nocy, do mieszkanie Nocha Weicmana, przy ulicy Łagiewnickiej nr. 14, wyłoczywszy szybę w oknie, zakradł się złodziej, lecz spostrzegł go przebudzony ze snu W., złodzieja przytrzymał i oddał w ręce policyi. Jest to Mordka Berkowicz, notowany już za kradzieże. Osadzono go pod kluczem, a sprawę skierowano do sądu.

=(p) Przejechania. Na ulicy Cegielnianej nr. 51, dostała się pod koła wozu handlarka Fajga Oks, lat 65. Skutki tego wypadku były fatalne: O przytrzymała go złamaniem nogi.

Odwieziono ją do szpitala Poznańskich.

=(p) Zamach samobójczy. Wczoraj wieczorem, zawezwano Pogotowie do domu przy ul. Targowej nr. 57, gdzie napita się karbolem Franciszka Mróz, żona robotnika, lat 50.

Stan denatki budzi poważne obawy.

=(a) Kradzieże. Z mieszkania Roberta Haubeta, przy ulicy Cymmera nr. 25, nieznaní złoczyńcy otworzywszy drzwi podrobionym kluczem, skradli różne rzeczy, wartości 270 rb.

=(x) Sadze. Wczoraj, o godz. 7 i pół wieczorem, przy ulicy Rozwadowskiej pod nr. 15 zapaliły się sadze.

Ogień ugasili domownicy przed przybyciem straży.

=(z) Drobny ogień. Dziś, o godz. 2 i pół w nocy zawezwano i oddział straży ogniowej ochotniczej i straż miejską na ul. Ponia pod nr. 30 w Radogoszczu, gdzie od komina zapaliła się ściana.

Zanim jednak straż przybyła na miejsce pożaru, ogień stłumił domownicy.

ZAMIEJSOWA.

=(x) Z cechu piekarskiego w Zgierz. Przed kilku tygodniami donosiliśmy o nieporozumieniach w cechu majstrów piekarskich w Zgierzu, wynikłych na tie wyborów starszego i podstarszego.

W związku z tem onegdaj, w magistracie zgierskim, pod przewodnictwem prezydenta miasta, p. Sokolicza, jako asesora cechów, odbyło się zebranie majstrów piekarskich.

Na zebraniu tem zażądano od b. starszego, p. Antoniego Grzelewskiego, rachunku z obrotów pieniężnych, którego p. G., wbrew ułartemu zwyczajowi, nie zdał przy oddawaniu „lady cechowej”.

W toku obrad na temat wydatków czynionych przez G. bez decyzji Zgromadzenia, wynika gorąca dyskusja, w rezultacie jednak, zebrani, pragnąc położyć kres przykrej sytuacji, jaka od pewnego czasu panuje w Zgromadzeniu, istniejący stan kasy zaakceptowali.

Nadto zebrani postanowili usunąć z chorągwi cechowej napis, opiewający, iż odnowienia jej dokonali b. starszy Antoni Grzelewski i b. podstarszy, p. Stanisław Sobiera, gdyż odnowienia chorągwi dokonano nie kosztem tych ostatnich, lecz za pieniądze, złożone na ten cel przez majstrów.

Obecnie starszym cechu piekarskiego w Zgierzu jest p. Karol Kurowski, podstarszym zaś p. Ciesielczyk.

=(r) Z Chojen. W poniedziałek, t. j. 11 b. m. o godzinie 7 wieczorem na plebanji w Starych Chojnach, odbędzie się posiedzenie dozoru kościelnego i komitetu budowy nowego kościoła pod wezwaniem Sw. Wojciecha podprzewodnictwemnowozamianowanego proboszcza tejże parafii ks. Mierzejewskiego, w celu ortówienia na rychlejszego przystąpienia do dalszej budowy tejże świątyni i podziału pracy komitetu.

=(a) Uolezka warjatów. Wczoraj ze szpitala ewangelickiego sióstr miłosierdzia przy ul. Tkackiej, z oddziału dla umysłowo chorych, zbiegło trzech chorych: Jan Bartosz, 30 l., Wilhelm Schütz 30 l., i Adolf Nus 25 lat.

Ze sceny i estrady.

Teatr Popularny.

Z kancelarji teatru komunikują nam co następuje:

— Dzisiaj, w sobotę, wieczorem ukaże się po raz pierwszy „Złoty”, tragedja

dja w 5-ciu aktach, a w 10 odstonach—
W. Szekspira.

— Jutro, w niedzielę, po południu arcywesoły wodewil ze śpiewami w 4-ach aktach pod tytułem „Ona i jej brat”; wieczorem zaś po raz drugi „Hamlet”—
Szekspira, w 5 aktach.

— W przyszłym tygodniu w teatrze Wielkim (Selina) wystąpi gościnnie raz jeden Stanisława Wysocka, artystka sceny krakowskiej, w sztuce Hebbła pod tytułem „Judyta” ze współudziałem artystów teatru Popularnego.

Koncert Kreislera.

Zapowiedziany na wtorek 12 b. m koncert Kreislera wzbudził żywe zainteresowanie. Melomani łódzcy zapatrzą się się śpiesznie w bilety, nie chcąc ominąć sposobności usłyszenia gry najświetniejszego skrzypka-wirtuoza, który usunął na plan dalszy nawet niezwykłego dotąd króla skrzypków Ysay'a.

W ścianach sali Koncertowej nie gościł dotychczas równy Kreislerowi artysta.

W koncercie Kreislera weźmie udział jeden z najwybitniejszych pianistów polskich młodszej generacji, p. Józef Smidowicz, który na ostatnim koncercie im. Rubinsteina, zdobył sobie powszechnie uznanie krytyki.

Zwłaszcza sprawozdawca gazety amerykańskiej „Musical-Courier”, oddaje wielkie pochwały wirtuozowskiej i wykonawczej grze p. Smidowicza, szczególnie w wykonaniu dzieł Beethovana, Schumana i Chopina.

P. Smidowicz kształcił się początkowo u swego ojca, wybitnego pianisty-pedagoga, dalsze zaś studia odbywał pod kierunkiem profesora Michałowskiego.

Słyszeliśmy, że p. Smidowicz wystąpi też u nas z własnym koncertem (Recital); melomani będą więc mieli sposobność podziwiać grę tego wybitnego już dziś wirtuoza.

Rzadki jubileusz.

Wszczęświatowa fabryka fortepianów C. Bechsteina obchodziła 1 marca jubileusz wypuszczenia w świat stutysięcznego instrumentu. Fabryka znajduje się pod kierownictwem braci Edwina i Karola Bechsteinów. Przeszło od pół wieku instrumenty C. Bechstein królują niepodzielnie na estradzie.

Koncert szkoły muzycznej prof. Anton. Grudzińskiego.

10-cio lecie kursów muzycznych prof. Antoniego Grudzińskiego w Łodzi, odbędzie się w sali Koncertowej przy ul. Dzielnej nr. 18, w poniedziałek 11 b. m. o godz. 8 wieczorem.

Ciekawy i urozmaicony program wieczoru, w wykonaniu uczniów i uczennic szkoły prof. A. Grudzińskiego, wzbudził niezwykle zainteresowanie w szerokich kręgach Łodzi.

Nic to dziwnego, gdyż pomieniona szkoła, zyskała sobie zasłużoną renomę w szerokich sferach naszego miasta.

Kronika sądowa.

Proces intendentów warszawskich.

Wczoraj do godz. 2 po południu nie rozpoczęto jeszcze badania świadków, załatwiano bowiem formalności przedwstępne.

Sąd postanowił wysłać choremu świadkom wezwanie na d. 18 b. m.

Świadkowie Sztabyzb, Gurwitz, Szyja i Chaim Ginsberg odmawiają złożenia przysięgi, utrzymując, iż nigdy jeszcze nie przysięgali i teraz przysięgać nie mogą gdyż religja zabrania wzywać Boga dla błahego powodu. Ginsberg stwierdzić może za pośrednictwem świadków, że nigdy w życiu nie przysięgał.

Wezwany przez sąd rabin oświadcza, że wprawdzie wyznanie żydowskie nie zabrania przysięgi, lecz według zwyczaju przysięga winna być składana w nader ważnych wypadkach.

Obrona nie oponuje przeciwko skrupułom świadków i ostatecznie sąd zwalnia ich od przysięgi.

O godz. 2 po południu formalności ukończono; badanie świadków rozpoczęło o godz. 3.

Pierwszy świadek, Mikołaj Piatt, kasjer z fabryki „Heinzel i Kunitzer”

stwierdza, że wydawał dyrektorowi fabryki Lukenbachowi różne sumy z tytułu spraw w intendencurze; sumy te zapisywano, jako wydatki na dostawę towaru, co Lukenbach z temi pieniędzmi robił, świadek nie wie.

Drugi świadek, Teodor Hadrian, dyrektor zakładów „Krusze i Ender” zeznaje, że bezpośrednich stosunków z intendencurą nie miał, gdyż zdawaniem towaru zajmował się Józef Rozenfeld, który brał za pośrednictwo od sumy dostawy około 7 proc.

Świadek, kapitan Fomienko stwierdza, że przysłane około r. 1906 do putku 5,000 par butów były zupełnie złe, i zbrakowano je; około 10 par dano na próbę szeregowcom do noszenia, ale po kilku tygodniach buty wykrzywiły się i podeszwy odlatywały.

Dalszy ciąg rozpraw dziś, od godz. 10 zrana.

TELEGRAMY.

Tel. Ag. Pet. i pryw.

Zaprzeczenie.

Petersburg, 8 marca. Urzędowo zaprzeczono informacji gazet o projekcie ustanowienia z inicjatywy Charuzina ministerjum wyznań obcych.

Wojna włosko-turecka.

Rzym, 8-go marca. Generał Reisoli donosi szczegóły o bitwie pod Merghehem. Oddział turków składał się z 8000 arabów i wojsk regularnych; włosi mieli 4 bataljony i 3 baterje. Włosi dopuścili turków na bliski dystans. Działanie ognia było zabójcze. — Wzięci do niewoli twierdzą, że turcy stracili 400 w poległych.

Rzym, 8-go marca. Agencja „Stefani” zaprzecza wiadomości z Konstantynopola o odebraniu przez turków Marghebu, przeciwnie podczas ostatniej tej operacji turcy wraz z arabami ponieśli zupełną klęskę.

Bezrobocie węglowe.

Paryż, 8 marca. Odpowiadając na zapytanie socjalisty Thomas, minister robót publicznych oświadczył, że rząd uczyni wszystko możliwe dla szybszego rozpatrzenia i przyjęcia prawa o zmniejszeniu dań roboczego górników.

Rząd jest przeciwny ustanowieniu minimum płacy zarobkowej, gotowy jest jednak pomagać wszelkimi sposobami do zawierania kontraktów zbiorowych co do płacy, gotowy też jest do podwyższenia obowiązkowych skladek emerytalnych od pracodawców i robotników co pozwoliłoby do doprowadzenia wysokości emerytury do żądanej przez górników w kwocie 730 franków.

Londyn, 8 marca. — Skutkiem zamknięcia kilku fabryk pozostaje bez pracy 250 tysięcy robotników, nie licząc górników.

Londyn, 8 marca. — Wczorajsze narady reprezentantów rządu z przedstawicielami górników nie doprowadziły do żadnego wyniku. Następne posiedzenia odbędą się jutro.

Liczba fabryk, zmuszonych zawiesić czynności z powodu braku węgla, wzrasta z dniem każdym.

Przedstawiciele górników obecni w Londynie zarzucają prasie tendencyjne przedstawienie sprawy górników w sposób fałszywy, co do utrudnienia narady i rozgorycza umysły.

Odkrycie bieguna południowego.

Christjanja, 8-go marca. Król, rząd i towarzystwo geograficzne wysyłają telegramy gratulacyjne do Amundsenowi. Król pozwolił Amundsenowi korzystać z imienia swego i królowej przy dawanii nazw odkrytym przez niego miejscowościom.

Stolicę przybrano kwiatami i iluminowano.

Hobartown, 8-go marca. Z uczestników wyprawy, jedynie sam Amundsen wyłądował tu i oznajmił, że z wyprawy jest zadowolony; więcej nie powiedzieć nie chciał.

W Chinach.

Pekin, 8 (3)—Wzdłuż kolei Pekin—Chankou i Pekin — Mukden wysłano chińskie espedycje karne w celu pochwylenia żołnierzy-jupieżców.

Gwardia internowana w leśnim pałacu stara się o przeniesienie do Pekinu, obiecując dopilnować porządku w stolicy.

Według pogłosek Juanszikał zamierza z wybranych wojsk nowych sformować dywizję gwardji dla prezydenta.

Mukden, 8 (3) — Z oddziału kwatrującego w Czuousingu pod dowództwem byłego herszta chunchuzów Fynlingo, zbiegło około 500 żołnierzy, byłych chunchuzów. Utworzyli oni bandę, która udała się wzdłuż kolei i łupi ludność: Ograbiono w ten sposób miasta Dunpin i Tanpanszań.

Telegramy własne

„Now. Kurjera Łódzkiego”.

Widmo wielkiego strajku.

Wiedeń, 9 (3)—Obawiają się, że w przyszłym tygodniu wybuchnie strajk generalny węglowy w całej Europie.

Berlin, 9 (3)—Sekretarz stanu Delbrück konferował w sprawie grożącego strajku węglowego w okręgu ruskim i w Westfalji. Zdaje się jednak, że wybuch strajku w tych okręgach jest niunikniorny. W poniedziałek ma wstrzymać się od pracy 350,000 górników.

Bruksela, 9 (3) — Rada generalna belgijskich robotników uchwaliła, na wypadek wybuchu strajku węglowego w Westfalji, ogłosić w poniedziałek strajk węglowy w całej Belgji. Niektóre fabryki musiały już teraz zredukować pracę z powodu braku węgla angielskiego.

Awantury sufrażystek.

Londyn, 9 marca. Aresztowane sufrażystki urządziły wczoraj wieczorem demonstrację w więzieniu, przyczem wybiły wszystkie szyby w swoich celach. Następnie poprosiły sufrażystki o pozwolenie wyjścia do ogrodu, gdzie urządziły zgromadzenie.

Następnie zaczęły sufrażystki wołać: „Dajcie nam prawo głosowania”!

Przesilenie na Węgrzech.

Budapeszt, 9 marca.—Hr. Khuen zawiadomił dziś oficjalnie Sejm węgierski o dymisji gabinetu, poczem natychmiast opuścił salę posiedzeń. Prawdopodobnie za kilka dni desygnowany będzie zastępca hr. Khuen. Zadaniem jego będzie rozpocząć rokowania ze stronictwami. Hr. Khuen wbrew dotychczasowym zwyczajom, nie polecił monarsze żadnej osobistości na swojego następcę.

Chiny potrzebują pieniędzy.

Londyn, 9-go marca. Do „Timesu” donoszą z Pekinu, że chiński minister skarbu zawiadomił przedstawicieli zagranicznych banków, iż potrzebuje jednego miliona taelów pożyczki; rokowania w tej sprawie są w toku.

Obrona Dardanelów.

Konstantynopol, 9 marca.—Rząd czyni gorączkowe przygotowania do obrony Dardanelów i Konstantynopola.

Rosja i Japonja.

Jeden ze współpracowników hr. Wittego, który brał udział w układach pokojowych w Portsmouth, podaje w „Rieczy” za wiedzą hrabiego szczegóły o umowie rosyjsko-japońskiej.

Witte zajmował się szczególnie sprawą Korei i związaną z nią kwestją dłu-

gotwałego „status quo”. Rosyjskie ministerjum spraw zagranicznych miało być przeciwnie tym planom.

Gdyby podczas układów Rosja zgodziła się na zajęcie Korei przez Japonję, co uczynił potem Izwołskij, nigdy nie doszłoby do odstąpienia połowy Sachalinu.

Myśl odstąpienia Korei, o którą wybuchła wojna, bez żadnych kompensat, nie powstała wówczas w głowie Wittego. Rosja gra teraz na Dalekim Wschodzie drugie skrzyppce. Chiny nie są obecnie dla Rosji niebezpieczne, jako związane z Japonją, lecz sytuacja się zmieni, o ile staną na własnych nogach.

Rosja nie powinna ich drażnić. Przy sile Japonji i drugorzędnej roli Rosji na Wschodzie każda korzyść Rosji daje Japonji potrójną korzyść.

Rosja musi dbać o zachowanie „status quo”, nie puszczając się na żadne awantury i nie wyciągając dla obcych kosztów z ognia.”

Ofiary.

Dla Józefy Jakubowskiej. Od pracowników restauracji „Ermilage” rb 15 kop. 60.

Stańczyk i Domińczak rb. 1.
K. Borzycki — 20 kop.
Jan Siling — 60 kop.

PODWALINA
BYTU

Każdego człowieka jest właściwie i higieniczne odżywianie w latach dziecięcych

Mączka Mleczna
NESTLÉ'a

jest uznana przez największe powagi lekarskie jako najodpowiedniejszy pokarm dla niemowląt i dzieci

Sanatorium -Dra Solmana

Warszawa, ALEJA SZUCHA Nr. 9. Chirurgia, CHOROBY KOBIET, Płoty i opatrunki od 3 do 7 rb. dzień
Ambulatorjum od 12-ej do 1-ej popoł. Prom Roentgena.

NAJSKUTECZNIEJSZY SRODEK usuwa

piegi, przyszcze, opaleniznę, wagner, czerwonosć twarzy i wszelkie plamy

Pasta do twarzy

wynalazku aptekarza

Jana Niwińskiego.

Dla uniknięcia naśladownictwa, każde pudełko zaopatrzone jest w plombę, na której znajdują się Nr 204 i nazwisko wynalazcy

Jan Niwiński.

Sprzedaz w aptekach, składach aptecznych i perfumerjach.

Zarząd Towarzystwa Krzewienia Oświaty

zawiadamia, że **Ogólne zebranie** członków Towarzystwa odbędzie się w niedzielę 17 marca, o godz. 4-ej po południu w lokalu Towarzystwa, Mikołajewska № 11.

Porządek dzienny: 1) Zagajenie. Wybór przewodniczącego. 2) Sprawozdanie Zarządu a) Sekcji uniwersytetu powszechnego b) Sekcji czytelnianej. 3) Sprawozdanie kasowe i preliminarz budżetu. 4) Protokół komisji rewizyjnej. 5) Sprawa zmiany ustawy. 6) Wybory członków Zarządu. 7) Wybory komisji rewizyjnej. 8) Projekty i wnioski.

Ciekawość zwierząt.

Wielu ludzi okazuje pogardę dla psychologii zwierzęcej i rzadko kto stara się ją poznać i zrozumieć. A jednak, jeżeli przypatrzymy się bliżej życiu zwierząt, jeżeli będziemy usiłowali wnikać w ich uczucia, otworzy się przed nami świat nowy i ciekawy, o którego istnieniu wielu z nas dotąd nie wiedziało.

Ciekawość pcha ludzi do czynu. Człowiek nie mający do niczego ciekawości jest obojętny i leniwy. Na szczęście ludzi takich jest bardzo mało.

Czy jest to jednak zaleta czysto ludzka, czy też instykt, którym obdarzone są wszystkie wyższe istoty żywe? Na pytanie to można odpowiedzieć tylko dzięki badaniu nad życiem zwierząt. Podajemy tu więc spostrzeżenia wybitnych uczonych, którzy zwrócili uwagę na objaw ciekawości u zwierząt.

Według spostrzeżeń przyrodników małpa jest jednym z najciekawszych stworzeń. O tej właściwości małp opowiada jeden z uczonych:

„Brehm zauważył, że jego małpy instynktownie boją się węzów, ale równocześnie ciekawość ich była tak wielka, że nawet strach nie mógł ich powstrzymać od zaspokojenia jej przez podniesienie pokrywy od skrzyni, w której Brehm trzymał swe węże. Spostrzeżenie to bardzo mnie zaciekawiło, zaniosłem więc wypchanego węża do klatki małp w ogrodzie zoologicznym, aby sam się przekonać, co z tego wyniknie. Wrażenie, spowodowane

obecnością węża, było najniezwyklejszym widokiem, na jaki kiedykolwiek patrzyłem. Małpy biegły po całej klatce i wydawały ostre krzyki przestrogi dla innych małp, które je widocznie rozumiały. Potem położyłem wypchanego węża na podłodze jednego z największych oddziałów; małpy stanęły dokoła węża i z bardzo zabawnymi minami przyglądały się nieproszonemu gościowi. Następnie włożyłem żywego węża do papierowej torby, źle zamknąłem ją, i znowu umieściłem go w największej klatce. Natychmiast jedna z małp przybiegła, uchyliła ostrożnie torby i ujrawszy węża, uciekła. Po chwili byłem świadkiem sceny opisywanej przez Brehma. Małpy, jedna po drugiej, podchodziły do torby, z głowami przechylenymi trochę na bok i nie mogły oprzeć się pokusie rzucenia szybkiego spojrzenia wewnątrz torby, gdzie najspokojniej leżało straszliwe dla nich stworzenie.”

Scheitlin po małym dla najciekawsze zwierzę uważa psa, następnie kozę i... słowika.

Niezmiernie zabawny jest widok psa, gdy koło nosa lata mu jakiś owad. Pies boi się nieco tego małego stworzonka, ale nie ma spokoju, póki go dobrze nie obwącha. Pies Romanesa, ujrawszy bańkę mydlaną, puszczoną na dywan, okazał wielkie zainteresowanie się tym nieznanym przedmiotem, ale przez chwilę nie był pewnym, czy jest on żywy, czy nie. W końcu przewyciężył obawę i uderzył ostrożnie bańkę łapą. „Naturalnie — pisze Romanes — bańka pękła i nie widziałem nigdy bardziej zdziwionej miny, jak mina mego psa w tej chwili.”

Kozlice i gazelle są tak ciekawe, że, aby je napędzić w pożądane miejsce, dość umieścić tam jakiś jaskrawy przedmiot, a zwierzęta te zostają tak pociągnięte przez ciekawość, że nie zwracają nawet uwagi na grożące im niebezpieczeństwo i schodzą się gromadnie do interesującego ich przedmiotu.

Panna Delastre opowiada o niezwyklej ciekawości swej oswojonej laskiczki, która chodziła wszędzie za swą młodą panią i wkładała mały nosek w każdą szufladę szafy, między papiery i bieliznę.

Niezwykłą ciekawością odznaczają się papugi i kruki. Ptaki te korzystają z każdej sposobności, aby obejrzeć i wziąć do dzioba, o ile to możliwe, nieznanne im przedmioty. Paske opisuje bardzo zabawnie figle swego chowanego kruka, który przez ciekawość wyrządzał mu nieraz wielkie szkody.

W. James opowiada o młodych krokodylach, ciekawie zbliżających się do niego, które odpędzone, powracały znowu, pchane widocznie ciekawością.

Z powyższych przykładów widoczne, że ciekawość, ta nieoceniona zaleta ludzkiej natury, która pcha do zdobywania wiedzy, objawia się bardzo silnie między wszystkimi gatunkami zwierząt. Różnica polega na tem tylko że ludzie dzięki swej inteligencji potrafiliby wyciągnąć korzyści z badań, do których zmusił ich instykt ciekawości, a zwierzęta ograniczają się tylko do przyglądania się przedmiotom i zjawiskom, wzbudzającym w nich zainteresowanie.

KONIEC.

Adras Prozsek
PATENT № 7445.

D-ra Schnell & Co. Monachjum. Idealny prozsek do gożenia Usuwa u osób wrażliwych wszelki ból podczas polecia. Gó! natychmiast skaleczenia i wstrzymuje upływ krwi. Działa antyseptycznie gładzi skórę i czyni ją delikatną i miłą. Ochronia od wszelkich wyrzutów na skórę i utrzymuje brzytwę i aparat wyjątkowo długo ostrymi.

Dostać można Ludwik Spiess i Syn, Piotrkowska 107
Oskar Majewski, Piotrkowska 124. M. Lisiecka, Piotrkowska 50 i A. Tora, Andrzeja 43.

Adras

Zdrowie jest bogactwem!
D-ra Lahmana
preparaty z pożywnych soli:
KAKAO, CZEKOLADĘ, EKSTRAKT,
BISZKOPTY, MLEKO RÓSLINNE, CZEKOLADĘ „NAPOLITAINES“.

Poleca główna reprezentacja dla całej Rosji
D-ra Lahmana 985-6-1

Rud. W. Saubelich w Rydze.
Nabywać można we wszystkich lepszych handlach i aptekach.

Mydło Nafciane
z mąka fabrycz.
Latarnia Morska
przygotowane sposobem angielskim
Najwydatniejsze mydło do prania bielizny.

nie niszczy bielizny i czyni ją śnieżno-białą.
Edmund Bogdański w Łodzi, Dzielna № 30.
dawniej „Hordliczka i Stamirowski“
Do nabycia we wszystkich handlach kolonialnych składach aptecznych i mydlarniach, r1829-8-1

Zakład prawdziwego leczniczego
KEFIRU
K. SIGALINY
mieści się obecnie przy ulicy
Zawadzkiej № 21.
r767-16-1

MIESZKANIA
po 2 i 3 pokoje z kuchnią i wygodami i różne inne od 1 kwietnia a. c. do wynajęcia przy kol. tow. kaliskiej
Nowo-Cegelniana № 108. 1760-3-1

Hematogen GREJNER.
Dozwolony przez Radę Lekarską z decyzji za № 679.
Najlepszy środek przeciw małokrwistości i anemji, użycie lakowego jest niezbędne do lepszego odżywiania się, wzmocnienia organizmu i poprawienia apetytu po przejściu przeciągających się chronicznych cierpień. Do sprzedania we wszystkich aptekach i składach aptecznych. 1787-24
Wystrzegajcie się falsyfikatów.
Reprezentant dla Królestwa: Herman Szpigelman Warszawa Królewska 31.

Prosimy kupić na próbę!!!
Nasze najnowsze mydła
„Doux rêve“
„Fiorina“ „Muguët“
T-wa. S. I. Czepelewiecki i S-wie
Moskwa 2018

Gra o mistrzostwo w piłkę nożną.
W niedzielę dnia 10 Marca r. b. o godz. 10-ej rano na placu sportowym **Targowa № 87/89**
Kraft - Newcastle
Mistrz 1910 r. Mistrz 1912 r.

Przeciw Rzeżączce
Najnowszy środek
„Salo - Pichilin“
wynalazek aptekarza
B. Konheima w Petersburgu.
działa szybko i radykalnie przez lek. jest uważany za środek racjonalny

Działa również skutecznie w przypadkach ostrych jako też i chronicznych i w przeciągu krótkiego czasu usuwa najpoczywsze wydzielinę

Sposób użycia dołączony do każdego pudełka. Prawdziwy tylko w puszkach metalowych po rb. 1—rb 1 kop. 80

Do nabycia w aptece
R. PREISMANA, w Warszawie, Freta № 16 telefon 40-63.
Wysyłam za załączeniem Przesyłka podług taryfy pocztowej r513-0-1

ZADAJCIE BEZWARUNKOWO
AMERYKAŃSKIEJ OWSIANKI
HERCULO
HERCULO
W PUDEŁKACH.
TYLKO WÓWCZAS OTRZYMACIE
NAJLEPSZĄ W ŚWIECIE
OWSIANKĘ.
Wystrzegaj się podrabiań
szkodliwych dla zdrowia!!!

Inżynier R. Puciata
BUDOWNICZY
i technik ubezpieczeń.
Wykonuje wszelkie projekty plany sporządza i szacunki budowl. i prowadzi dozór budowlany tak w Łodzi jako też i w innych miejscowościach. Biuro w Łodzi—Konstantynowska 47 w Warszawie—Nowomiejska 9 1050-5-1

PROSIMY WYCIĄĆ!

PROSIMY WYCIĄĆ!
Aby porównać przy kupnie prawdziwego kakao Van-Houtena.

OSTRZEŻENIE

DLA KONSUMENTÓW KAKAO VAN HOUTENA.

TYLKO ZE WZGLĘDU NA SWÓJ BEZWARUNKOWO NAJLEPSZY GATUNEK, KAKAO STAREJ FIRMY VAN-HOUTEN ZDOBYŁO WSZECHŚWIATOWY ROZGŁOS.

Tak ogromne powodzenie skłoniło pewne osoby bez skrupułów do posługiwania się ludźmi, noszącymi takie same lub podobne nazwiska, ażeby wprowadzić do handlu kakao w proszku w puszkach blaszanych, opatrzonych etykietami podobnymi na ogół do etykiet prawdziwego Kakao Van-Houtena, a to celem wprowadzenia w błąd publiczności.

Dlatego też przy kupowaniu kakao zwracajcie szczególną uwagę na firmę naszą

C. J. Van Houten & Zoon Weesp - Hollande

i na zatwierdzonej przez departament markę fabryczną

wszelkie zaś inne odrzucajcie jako fałszyfikaty.

PROSIMY WYCIĄĆ!

PROSIMY WYCIĄĆ!
Aby porównać przy kupnie prawdziwego kakao Van-Houtena.

Swiatłolecznicy i Roentgenowski

INSTYTUT D-RA S. KANTORA,

Specjalisty chorób skórnych, włosów, wenerycznych i moczopielowych
ulica Krótka № 4. Telefonu № 19-41. 172 0 0

Leczenie promieniami Roentgena, światłem Finsena i kwarcowym (choroby skóry i wypadanie włosów), prądami wysokiego napięcia (świeżba, hemoroidy) elektrolity (radykałne usuwanie szpecących włosów), masaż wibracyjny i pneumatyczny według prof. Zabłudowskiego (niemoc płciowa), kaustyka, (usuwanie brodawek), Endo i cystoskopia (oświetlanie organów moczopielowych), Elektryczne świetlne kąpiele i gorące powietrze. Leczenie syphilisu „Ehrlich-Hata 606”.

Przyjmuje od 8 — 2 i od 6—9, dla pan od 6 — 6; osobna poczekalnia.

Dr. Bengué, 47, Rue Blanche, Paris.

Baume Bengue
WYLECZENIE ZUPEŁNE
PODAGRY — REUMATYZMU
Cena: 1 fr. 20 k. Cena: 1 fr. 20 k.

Dostać można we wszystkich aptekach. Oryginalne pudełko opatrzone są różową banderolą z podpisem.

Na post! Na post!

Buljon „Lacto Rozentowo”

z ekstraktu mlecznego posiada smak buljonu mięsnego Smak tanka sterylizowana homogenizowana „Rozentowo” Szoki „Rozentowo” z czystej, świeżej, gotowanej śmietanki. Najzdrowsze i najpożywniejsze produkty!

Zadać wszędzie.

Uwaga: Wyszczególnić się podrabian! Każdy wyżej wymieniony produkt jest zaopatrzony w etykietę z napisem „Rozentowo,” na co przy kupowaniu należy baczną uwagę zwracać.

Główny skład na Król. Polskie A. Szmolke, Warszawa, Marszałkowska № 149. Główny skład na Łódź, Edm. Bogdański, Dzielna № 80. 1839-3-

Nowo utworzona szkoła tańców II

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić Sz. P., że otworzyłem przy UL. PASAZ SZULCA № 2 obok Sali Angielskiej, w byłym lokalu Tow. „Dramatische Kunst” — Nową pierwszorzędą szkołę tańców, urządzoną z wielkim komfortem, podług ostatnich wymagań techniki i higieny, posiadającą efektywne elektryczne oświetlenie. Rozpoczynam nowy kurs tańców. Podejmuję się każdego, bez względu na zdolności w przelęgę i miesiąca wyuczyć wszystkich najnowszych i starych tańców. Zapisy przyjmuję się codziennie w mojej kancelarii od godz. 7 do 11 wieczorem. We wtorek są urządzone kolka zamknięta, do których może się jeszcze dołączyć kilka par.

Henryk Hendrykowski,
dyplomowany nauczyciel tańców.

1672-1-1.
UWAGA. W niedziele i święta tańce zbiorowe 2 razy dziennie t. j. od 2 do 6 i od 7 do 12 wieczorem. Udzielam także lekcji w stowarzyszeniach i zakładach naukowych.

TECHNICUM „KYFFHÄUSERA”
w Frankenhäusen w Niemczech
Elektr. budowa maszyn, Budowa kolei Budown i Instyt. polit. dla maszyn rolniczych
WIELKIE LABORAT. MASZYN

Ważne dla palących!!!

— ZNAWCY I AMATORZY —

palą GILZY i PAPIEROSY tylko z prawdziwej francuskiej bibułki „CARTOUCHES” uznanej przez Chemicz. Laborator. w Warszawie, cesars. uniwersytetu za najlepszą. Dostać można w głównych składach tabacznym w Warszawie i prowincji. r1815-20-1.

UWADZE CHORYCH!

Opinie wszystkich lekarzy zgadzają się na jedno, a mianowicie, że choroba znana jako umiejscowiona, leczy się tylko przez energicznie działające sprzyjające a ratem jeśli kto, to zby, na zawsze wyleczy się z tej choroby, zaleca się nabyć sprzyj. URETRYNEM, który według świadectw i obserwacji, lekarzy w Moskwie i w innych miastach jest istotnie pewnym środkiem w walce z rzeżączką tryprem, ostrą i chroniczną, oraz przy opłach kobiecych. Do zupełnego wyleczenia potrzeba 2 do 4 flakonów. Cena flakonu 1 rb. 50 kop. bez przesyłki ekspedycja za zaliczeniem. Skład Główny Moskwa Bałszaja Jakimianka, w domu Lebediewa n. 15. Adres dla listów: Moskwa W-ny J. Moszgowoj, Reprezentant na Rosję Południową, Dom Handlowy „J. Baszawski” Odesa, Fuszkinaka 11

Sprzedawca we wszystkich aptekach i składach aptecznych w Moskwie w magazynie T-wa K. Kellera, i Spółki, K. Ermansa, G. Bransa Matejsena, W. K. Ferreina i w innych składach i aptekach. r277-0

Rzeżączką (tryprem)

Zhiotymina

Aptekarza J. Humblet

Zatw. przez Urząd Lekarski Petersburski za № 6816, Zalecany przez pp. Lekarzy z niezawodnym skutkiem jako środek znakomity w przypadkach chorób dróg oddechowych, jak: katar krtań, katar oskrzeli, katary płuc, koklusz, kaszel. Pobudza łaknienie, wzmacnia organy trawienia, a temsamem przyczynia się do ogólnego polepszenia stanu chorego.

Sposób użycia przy każdym flak. Sprzedaw u wyłączn. przedstaw. na Ces. i Kr. Pol. S. M. Goldberga, Warszawa, Rymarska 6, oraz w aptekach i składach aptecznych

MARKI POCZTOWE.

20,000 różnych, gwarantowanych prawdziwych. Doskonały wybór marek wysyła na żądanie kolekcjonistom z rabatem 40—60% od wszystkich katalogów: A. Wejs, Wiedeń, Austrija, 1, Adlergasse 8, Kupno i zamiana marek.

PURGIN
IDEALNY
ŚRODEK PRZECZYSZCZAJĄCY
DLA DOROSŁYCH I DZIECI

Bezwartościowa imitacje i fałszyfikaty zawierają te wszystkie pudełka, które nie są zaopatrzone w niebieską banderolę z rosyjskim napisem oraz u dołu na pokryciu pudełka nie mają zamieszczonej firmy: Dr. Bayer & Tárea, Budapest Pudełko 60 Kop., we wszystkich aptekach. 67144-0-1

INOWŁÓDZ nad rzeką PILICĄ.

Stacja Klimatyczno-leśna, odznaczona na wystawach higienicznych srebrnymi i 2-ma złotymi medalami. Letnie mieszkanie umeblowane, wśród lasów Spalskich. — lekarz, apteka, restauracja, sklep spożywczy, kąpiele rzeczne i ciepłe, pianino, lawn-tenis.

Szośa ze stacji Tomaszów do samego Inowłódza ukończona. Wiadomość u Adw. przys. Birenwójga Zielona 11.

Loterja.

Dzisiaj w drugim dniu ciągnięcia II-giej klasy loterii klasycznej Królestwa Polskiego, wyszły następujące główne wygrane:

- 4000 — 3232.
- 2000 — 17235.
- 500 — 15058.
- 400 — 10050.
- 150 — 4390, 4600, 7496, 8678,

8738.

Rub 60 na N-ry 674 1133 1288 1621 2508 2662 2968 3998 3469 3472 3507 3900 4299 4595 5345 6009 7019 7931 8960 10411 11841 12606 13657 14981 15401 16154 16315 17344 17933 18485 19121 19183 20942 21038 21412	6011 48 81 113 200 99 492 598 610 26 710 78 842 82 966 7007 56 68 72 80 126 71 218 25 57 314 43 472 85 565 81 7687 762 826 51 933 60 8005 201 11 53 456 577 656 62 68 722 78 902 9091 108 40 55 79 205 19 303 22 62 74 404 78 83 87 535 65 9571 80 600 33 729 53 884 943 78 10074 96 121 30 42 82 93 212 46 363 493 95 515 614 52 57 64 96 97 760 61 810 23 83 92 982 11050 113 14 18 33 64 200 14 69 338 403 10 12 99 508 12 17 43 727 89 779 96 813 26 82 942 70 86 12085 112 66 207 320 77 402 12490 574 672 828 53 68 806 32 47 13176 87 249 51 87 386 38 406 56 509 17 616 27 57 700 96 827 43 64 89 979 14018 35 43 78 119 14125 26 32 202 67 434 44 49 52 60 78 559 63 67 603 24 66 777 92 868 87 908	15012 33 63 114 64 261 303 15 34 43 56 400 54 15518 48 79 657 87 96 776 822 922 39 97 16013 120 45 200 8 44 312 20 48 68 410 29 40 501 2 31 59 93 610 702 7 52 902 35 16959 17009 86 122 86 287 304 37 83 419 534 42 86 605 63 46 79 749 61 64 848 981 98 18014 26 104 51 62 218 75 84 317 71 92 18394 97 98 424 87 517 31 22 96 622 24 36 46 56 81 87 95 747 88 842 84 19056 71 92 143 85 252 68 84 300 4 24 42 80 412 19480 58 584 615 36 56 69 714 811 13 32 49 65 982 20026 86 91 147 50 97 209 79 476 602 79 80 87 650 89 708 36 57 69 21004 32 21141 53 98 306 22 95 434 579 681 814 73 75 85 964 22040 64 76 133 94 209 53 54 73 97 370 446 51 67 81 501 9 40 622 41 72 22689 739 85 91 848 45 63 69 82 90 940 81 87 23017 28 51 222 54 99 391 416 94
--	---	---

OGŁOSZENIA ZWYCZAJNE

Kasino

Od dziś do Poniedziałku 11
 Marca włącznie:

Szkoła tańców I. Zalcmana przy ul. Południowej № 15.

Sala piękna, odświetlona urządzone podług najnowszych wymagań techniki i higieny.
Rozpoczynam Nowy kurs tańców.
 Uczniów i uczennice przyjmuje codziennie od godz. 7 1/2 do 11 wieczorem
 Z powołaniem
I. ZALCMAN
 dyplomowany nauczyciel tańców.
 W niedziele i święta tańce zbiorowe od godz. 2-ej pp. do 6 w i od 7 do 11 wieczorem 1883-3-2

Lyrik A. Devigné.

Dzisiaj, 9-go marca 1912 r.

Wielkie efektowne przedstawienie Bierze udział cała trupa i nowi debiutanci.

Sensacja! Występ Nowość!
10 Martinis 10
 Jazda na trójce rosyjskiej i na koniach, połączone ze śpiewami, tańcami i orkiestrą baletkową.

Dalszy ciąg międzynarodowego SCHAMPJONATU

WALKI francuskiej
DZIS 3 WALKI
Walka rozstrzygająca
Strengé — Rakowitz
 Szampion świata Serbja
M. SILBERSTEIN — Hadsche MADRALLI
 Ryga Turcja
Walka rozstrzygająca
Władysław ZBYSZKO — BLANDETTI
 Cyganiewicz Student uniwersytetu Wiedeńskiego Tyrol

ANONS: W niedzielę 10 Marca 1912 roku dane będą 2 świąteczne przedstawienia popołudniowe o godz. 3 wieczorowe o godz. 8 i pół.
 Jak w wieczorowym tak i w popołudniowym walce francuskie.

Szczegóły w programach. Początek o g. 8 i pół w

Zarząd Łódzkiego Towarzystwa Pielęgnowania Chorych „Bykur Cholim” zawiadamia niniejszem, że w **Poniedziałek d. 11 Marca r. b.** jako w rocznicę śmierci b. prezesa Towarzystwa **b. p. MARKUSA SILBERSTEINA** odbędzie się nabożeństwo żałobne o godz. 12 1/2 w południe w synagodze przy Nowym Ryńku № 10, na które zaprasza się krewnych, przyjaciół i znajomych.

Między innymi

PRZEKLEŃSTWO ŻYCIA

Między innymi

Dramat w 3-ach aktach, w wykonaniu pierwszorzędnych Artystów teatrów Berlińskich.
KOBIETA ADWOKATEM Komedia w wykonaniu najlepszych art. Teatrów Paryskich.
TYGODNIK ILLUSTROWANY.—Wypadki ostatnich dni.
CENY POPULARNE. " " Orkiestra koncertowa „SEKSTETT“

Inowłódz. Pensjonat nad rzeką Pilicą. Opieka dla panien zapewniona. Władomość: Łódź, Pańska 58 od 11 do 1-szej i od 3—5 pp. **A. PURMANOWA.** 1735—3

Zaginął dnia 6/3 damski Złoty zegarek z długim łańcuszkiem po drodze z Cegielińskiej 52 na Południową 5. Łaskawy znalazca proszony jest o oddanie takowego za wysokim wynagrodzeniem na ul. Południową 5, D. Wanic-kiemu. 1774—3—1.

Znajdźcie wszędzie **„ODOBRIN“** tylko **Michała Lebediewa** i brodawki z korzeniem
 Tygi odolski
 Przedst. Ako. Tow. Spiess i Sya

Pożyczki
 Adwokat Karol Sapiński
 Szkolna Nr. 23. 5—9 wieczór.
 Przyjmuje umieszcza na hipotekach sumy Pożyczający wynagrodzenia nie płacą. 1691—96—1

PISARZ
 S. Weitraub, Łódź, Południowa 6
 Wyrabia do różnych instytucji rządowych apelacje, prosby i t. p. 1945180

Dr. E. Szyldkret
 Akuszerya i choroby kobiece.
 Zachodnia 36. m. 7 także wejście z Piotrkowskiej 3 (Hotel Polski)
 Godz. przyj. 10 1/2—12 rano i 4 1/2—7 po

LICYTACJA w lombardzie
D. Wałchowicza i Syna w sali miejscowej
Południowa 20.
 odbędzie się 15/2 marca r. b. i dni następujących. 1867—3—1

Starszy felczer D. ŁOKSZYN
 Widzewska 10. Telefon № 20-56
 Akuratne wykonywanie wszelkich czynności felczerkich.
 Codziennie **szczepienie ospy ochronnej** świętą krowianką.

Dr. med. W. KOTZIN
 ul. Piotrkowska 71.
Choroby serca i płuc przyjmuje od 10—11. od 4—6 po poł. Telefon nr. 21-19. 2388 10 1

Dr. Eugenia Kerer-Gerszuni
Choroby kobiece.
Ulica Piotrkowska 121
 przyjmuje od 8 do 6 po p. W niedzielę od godziny 9 do 12 rano. Telef: 18-07 r1123 0 0

SPECJALISTA Chorób skórnych, wenerycznych i niemocy płciowej
Dr. LEWKOWICZ powrócił
 Przy syphilisie stosowanie prep „606”
 Leczenie elektrycznością i masażem wibracyjnym.
 Zachodnia № 38
 od 9—1 . od 5—8 dla pan. od 5—6 w niedzielę od 9 do 3. r. 1109 1 0

Dr. med. Z. Golc
 choroby skórne i wener. ul. Mikołajowska № 2060. Telefonu № 2060.
 Godz. przyjeżdż od 9 do 12. od 4 i pół do 7 i pół w. w Niedziele i święta od 9 do 12 i pół. r376 10

Specjalista chorób włosów, skórnych (pięgi i pryszcze na twarzy etc.) i wenerycznych (syphilis)
Dr. S. Sznitkind
 ul. Średnia nr. 2.
 Leczenie elektrycznością i masażem.
 Przyjmuje od 8—2 po poł. i od 4 do 9 wiecz., dla dam od 4—5 po poł.

Dr. L. Klaczkin
 Konstantynowska 11.
 Syphilis, skórne, weneryczne, choroby dróg moczowych.
 Przyjmuje pod 8—1 rano i od 5—8 wiecz. dla pan od 4—5 po południu. 7113—C

Dr. REJT
 Średnia 5.
 Sp.: Choroby skórne, weneryczne, kosmetyka lekarska. Leczenie Syphilisu Salvarsanem „ERLICH-HATA 606” wśród żyłnie. Leczenie elektrycznością (elektroizem) i masażem wibracyjnym. Dla pan osobna poczekalnia.
 Godziny przyjęcia: od 8—1 rano i od 4—8 wiecz. W niedziele i święta 9—2 po p

Dr. L. Prybulski
 Choroby skórne, włosów, (kosmetyka) weneryczne, moczościowe i niemocy płciowej. Leczenie syphilisu Salvarsanem „Ehrlich-Hata 606”
 ulica POŁUDNIOWA № 2,
 Przyjmuje chorych od 8—1 rano i od 4—9 po poł., pane od 5—6 po poł. 8674 0 0

Dr. Rabinowicz
 CHOROBY GARDELA, NOSA I USZU.
3. Zielona 3.

NIE SEKRET

to, że BIOMALC nie zawiera żadnych domieszek i jest naturalnym środkiem odżywczym i wzmacniającym, wydobytym ze specjalnego wyborowego słoju jęczmiennego. Właściwości lecznicze BIOMALCU tworzą się naturalnie w czasie dojrzewania jęczmienia pod dobroczynnymi promieniami słońca.

BIOMALC

zalecany jest stanowczo osobom słabym z natury, szczupłym, wycieńczonym, chorym na płuca (tuberkuloza), anemicznym, chorym na serce, wyczerpanym poważną chorobą. Dzieciom skłonny do gruźlicy płuca, rachitycznym, skrofalicznym i słabym należy koniecznie dawać BIOMALC.

BIOMALC jest przyjemny w smaku, i spożywany przez najkapryśniejszych nawet chorych w mleku, kakao, zupie, buljoni, piwie oraz w stanie naturalnym, w leguminie. Najdostępniejszy w cenie: pudełko wagi 1/2 f. 85 k. i 1 1/4 f. 1 r. 50 k.

Żądacie broszur i próbnego pudełka bezpłatnie. Fabryka chemiczna Br. Patermaa, Telto-Berlin.

Główny przedstawiciel na Rosję Tow. „Autos!” WILNO. BERLIN.

W najlepszej i najspokojniejszej części miasta Zittau położona

Pańska Willa

z pięknie urządzonego ogrodem, zawierająca 14 pokoiów, kuchnię, ze wszystkimi wygodami, kąpiel, dużymi strychowami i piwnicznymi pomieszczeniami i t. p. jest natychmiast do sprzedania. Cienienie wartości. Bliższe wiadomości udziela ARCHITEKT w HNR. ZIEGER, ZITTAU i Sa. (Niemcy) 1804-0

PIĘKNIE MALOWANE PODŁOGI

może mieć każdy, używając najtrwalszej farby lakierowej do podłóg zupełnie gotowej do użycia nadaje wymienny polski i Rivalin Bf. szkole przez n. Do nabycia w puszkach 1 i pół f. 3 i 1 1/2 f. REPREZ. I SKEAD: „RIVALIN” Łódź, Zawadzka 12.

TYLKO NA ŚWIĘTA

elegancki tani i dobry zegarek kieszonkowy meksi trwały, odkryty, płaski cieńszy niż srebrny rubel znakomitej marki „VINTAL” nagrodzony wieloma medalami, z prawdziwego amerykańskiego złota z metalowym cyferblatem; nawet specjalista nie odróżni od złotego 56 pr. za 100 rb. Oprócz piękności zegarek ten jest najlepszej konstrukcji i nakreca się i nastawia uszkliem raz na 40 godzin „REMONTOIR” wyregulowany do minuty z poręczeniem piśmianem na 6 lat. Cena zamiast 12 rb. 2 rb. 95 k. takif kryty 3-ma kopertami o rubla drożej, damski odkryty 3 r. 50 k. kryty 5 rb. 3) woreczek zamkowy ochraniający zegarek od zepsucia. Adres: Warszawa „TOWARZYSTWO WILANO” 1-szy pocz. oddział. 64 Wysyłamy za załączeniem pocztowem. Za przesyłkę dolizsa się od 1 do 4 szt. 50 kop. UWAGA: Elegancki zegarek srebrny 84 pr. z trzema kopert. „Anker” męski 8 rb. 50 kop. damski srebrny poszlaczany 6 rb. 50 k. Dzwiki srebrne 84 próby, lub neugoidowe męskie, damskie od 1 rb. 80 kop. 1082-3-1

Teatr „URANIA”

PROGRAM od 1 do 16 Marca r. b.

Ellen Ridgray

Angielska subretka

Fredy Marwood

M-lle Gusti

z jego gimnast. scena w pracowni malarza

Marka & Milford

Duet transformacyjny

Les trois Woodmay

Znaną angielską akrobatycką

M-r. Ernst

z jego znakomitą grupą tresowanych małp

Erika Kwintet 5 dam

Spiew, tańce i wojskowe ćwiczenia i t. d.

Ellen Potter

Kobieta strzelec

Kazdoiski

Znany humorysta-autor, Uielubienie łódzkiej publiczności.

Urania-Bio

Pod werandę będzie grać Angielsko-Schotško orkiestra pod kier. Miss Frede Russel.

Wyznać się podrobnie. GEDEKE I S-ka. W 1890.

PRAWDZIWY TYLKO W PUDEŁKU z FLOMBĄ HOS. PANSTW. KOMORY CEJNEJ.

DLA SZYBKIEGO, WYGODNEGO I NIEBOLESNEGO WYLECZENIA

HEMOROIDOW

połącza się świeco

ANUZOL.

Jest to środek wypróbowany, działający dobroczynnie i uznany przez lekarzy za najlepszy

Pudełko 1 rb. 75 kop.

Do nabycia we wszystkich lepszych aptekach i składach materiałów aptecznych.

Przedstawiciele dla Królestwa E. KOCH I W. BORMAN Warszawa, Chmielna 78.

Ogłoszenia drobne.

A. Meble rozprzedam zaraz za bezcen, wyjeżdżając: garnitur salonowy, tremo, słupy, ekran, tualete, otomanę, kredens, stół, krzesła, szafę, zegar, bielizniarkę z lustrem, łóżka z materacami, umywalnie, biurko, lampy, maszynę, obrazy olejne. Piotrkowska 192 m. 5. 1789-2-1

Angielskiego udziela słuchacz A. wyższych kursów w Londynie, patent rządowy. Dzielna 35. Kantrowicz. 1623-3-1

Berlin. Załatwiam sumiennie wszelkie sprawy handlowe, pośredniczę przy sprzedażach i kupnachs, udzielam informacji t. p. po umiarkowanych cenach. Oferty: Berlin, Postamt 68. Postlagerkarte 143. 1453-4-1

Bajecznie tanio wyprzedajemy piękne materiały na damskie suknie. Piotrkowska 128-13. 1747-6-1

Bezwarunkowo 5 lat można nosić garnitur ze „Skóry-angielskiej”, łokieć 50 kop. Piotrkowska 128-13. 1746-7-1

Do wynajęcia od 1 kwietnia 3 sale po 20 łokci długie, 13 łokci szerokie każda, zdadne na ślusarnię, stolarnię lub t. p. Pańska 8, wiadomość u gospodarza. 1784-3-1

Dobra okazja haft w matych i dużych resztkach, wysortowany i zupełnie dobry po cenach fabrycznych można dostać przy ul. Długiej № 4 miesz. 11. 1773-10-1

Do wynajęcia umeblowane pokoje, przy ul. Szkolnej № 7. 1772-3-1

Do sprzedania zaraz piekarnia dająca 80 rb. obrotu, ze sklepem i z urządzeniem: Wiadomość Jasna 10 Radogoszcz. 1750-3-1

Dom murowany z oficyną i placem w Turku (miasto powiatowe.) Sprzedam tanio lub zamienię na plac. Bogdański Dzielna № 30. 1880-6-1

Do sprzedania 2 szafy dębowe, nowe. Wiadomość: Fraciszkańska 58 m. 14, nowy dom. 1752-3-1

Dom z placem 55x36 przy trakcie łagiewnickim, pod lasem, do sprzedania za 1500 rb. Wiadomość u Ignacego Kowalskiego, na miejscu. 1754-8-1

Fortepian w dobrym stanie do sprzedania. Dzielna 81 m. 6

Kapusty i ogórków kwaszonych kilkanaście beczek do sprzedania. Wiadomość: Łagiewnicka № 26, w piwiarni. 1043-7-1

Lekcj., korespondencji niemieckiej, i buchalterji udziela rutynowany nauczyciel. Oferty proszę skierować do administracji Kurjera. Sub. H. L. 1749-2-1

Linoeum mało używane, szeszloneg, wystawę fryzjerską sprzedam tanio. Zarzewska 47 u fryzjera. 1755-3-1

Magle do sprzedania w dobrym punkcie: Rzgowska № 1. 1783-1-1

Maszynę do szycia mało używaną sprzedam niedrogo. Ul. Rybna 17 m. 19. 1786-1-1

Mebie z trzech pokoi sprzedam tanio, byle zaraz. Zachodnia 29 m. 7. A. 1788-2-1

Maszyny Singera nożna rubli 18, ręczna 10. Długa 64 front. 1782-2-1

Maszyny z Singera podobne prawie nowe i maszyna za 16 rb. Piotrkowska 103-5.

Mebie żelazne własnego wyrobu, najtaniej na raty. Mikołajewska 25. 1692-3-1

Maszyny dwie tanio sprzedam U. Ziota № 3 m. 47.

Oddam na własność dwuletnią nową dziecko płci żeńskiej niechrzczone. ul. Radwańska 37. 1781-8-1

PROBITAS* Przejazd 6. Francuska świeżo przybyła z dobrem świadectwem. Inteligentne bony polki poszukiwane. 1779-3-1

Pianina, nowe, używane, gramolony, najtaniej na raty. Skład Chodkowskiego. Mikołajewska 25. 1695-3-1

Para koni jasno-siwych miary 4 1/2 werszka, z dobrymi chodami w cenie 700 rb. do sprzedania w dobrach Strzegocin, poczta Kutno. 1718-3-1

Piac w Zgierzu 46 łokci szerokości, 210 głębokości w tem staw zarybiony i ogród owocowy do sprzedania Wiadomość: Łódź Widzewska 231, m. 27. Zastać można od 6 wieczór. 1755-3-1

Potrzebne specjalistki do dziecinnych sukienek, i bielizniarki. Sklep damskiej konfekcji, Konstanyńska № 1. 1776-3-1

Sa dwa place do sprzedania, przy Pabjanickiej szosie naprzeciw stacji tramwajowej „Wolówka”. Dowiedzieć się można róg Długiej i Sw. Benedykta w reustauracji. 1765-2-1

Sklep kolonialny i magiel do sprzedania zaraz ul. Wspólna № 47/10. Radogoszcz. 1712-6-1

Starsza panna do kapeluszy potrzebna zaraz. Szczegółowe oferty składać w „Kurjerze” pod „Starsza panna”. 1740-3-1

Tylko za 45 kop. „tunt syberyjskiego i ryskiego solonego masła, można dostać w moim składzie serów i masła. Wschodnia 13. Ch. M. Wiener. 1608-3-1

3000 lub 2500 rubli potrzebne na 1 numer hipoteki; oferty proszę składać w redakcji pod „W. W”. 1757-1-1

4 pokoje z kuchnią i 1 pokojem z kuchnią, z wszelkimi wygodami, jest zaraz do wynajęcia. Ulica Mikołajewska № 102. Wiadomość: ul. Zielona № 8 w biurze ubezpieczeń. 1722-3-1

Zędy sztuczne, stare, złoto, platynę kupuję w tych dniach, płace po 15 kop. za zęb. Bałuty. Zawadzka 13-6 Furmański. 1785-1-1

Zaginął paszport, wydany z gminy Przedecz, pow. włocławskiego, gub. warszawskiej, na imię Jana Zwierzchowskiego. 1762-3-1

Zaginął paszport, wydany z gminy Malanow, pow. tureckiego, gub. kaliskiej, na imię Józefa Skowrońskiego. 1771-3-1

Zaginął paszport, wydany z gminy Zadzim, pow. sieradzkiego, gub. kaliskiej, na imię Wojciecha Nąstarewicz. 1770-3-1

DOBRCZE — TANIO
A NAWET BEZ PIENIĘDZY
kupić można tylko w firmie

Ormonde

Staly skład 2000 sztuk najlepszych w świecie rowerów i motocykli ORMONDE, RALEIGH, Org. B. S.A., TRIUMPH, RUDGE-WITHWORT etc. etc.

Ceny bezkonkurencyjne. Rowery preazynjnej roboty od rb. 79.

Rozpłata na rowery do 30-tu miesięcy od rb. 3,50 miesięcznie bez zadatku. Na motocykle do 24-ch miesięcy. Największy dom rowerowy „The New Maison Ormonde” Warszawa, Nowy-Swiat № 72. Oddział w Łodzi ul. Spacarowa 40. Cenaiki bogato ilustrowane bezpłatnie.

Polonja

Najlepsza pasta do obuwia w 4-ch kolorach. Żądać wszędzie. Reprezentant na Łódź i okolice, I. Żółtaszek. Konstantynowska № 74. 1711-4-1

VITTEL GRANDE SOURCE

Woda ze źródła

GRANDE SOURCE

W VITTEL (FRANCJA)
Poleca się cierplącym na **PODAGRE, KAMIEN MOCZOWY, REUMATYZM.**
Sprzedaż we wszystkich aptekach i składach aptecznych.

BYŁY FELCZER
Szpitala Dzieciatka Jezus w WARSZAWIE.
Piotr Golański mieszka ulica Rzgowska 23 Isze piętro. 1763-5-1
Akuratnie wykonywanie wszelkich czynności felczerskich.
Codziennie szczepienie ospy ochronnej świeżą krowianką.

PACIENTY
NA WYNAJAZD MODELI I MATERIAŁÓW GOLDMAN I BILBAND